

UJ KELET FUGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ל מרטון ד"ר א. מרטון ז"ל

15 FONT (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1979 DECEMBER 14., PÉNTEK 9554. sz.

UJABB ERÉLYES LÉPÉS WASHINGTONBAN:

Kiutasítják az Egyesült Államokból a legtöbb iráni diplomatát

Palesztinai terroristák is vannak már a teheráni tuszok fogvatartói között

Washington. (UPI, Reuter). — Az Egyesült Államok kormányzata tegnap újabb erélyes lépéssel töltötte meg az eddigi intézkedéseket, amelyek által figyelmeztetni akarja Teherán urait, hogy az amerikai nagykövetség 50 beosztottjának törvénytelen fogvatartása nem marad megtorlatlan. Az újabb lépés lényege, hogy kiutasították az USA területéről az iráni diplomaták többségét.

A külügyminisztérium hivatalos közleménye szerint 218 beosztottja van Irán amerikai nagykövetségének és a konzulátusainak, s közülük 183 embert kiutasítottak.

Ezek szerint a jövőben — a két ország kapcsolatának rendezéséig — mindössze 35 iráni diplomata, illetve konzulátusi vezető

jár el az USA területét.

Amerikai hírszerző források alapján a CBS rádió- és tévéhálózat tudósítója azt közli, hogy a teheráni USA nagykövetségben nemcsak iráni egyetemisták a tuszok fogvatartói, de az utóbbi napokban palesztinai terroristák is csatlakoztak hozzájuk. Ezek szövegét a következőképpen foglalta össze: „Azért jöttünk, hogy segítsünk az iráni egyetemistáknak...”

Az iráni sajtó továbbra is tisztázatlan. Megírtuk, hogy a Fidzsi szigetek miniszterelnöke menedéket ajánlott fel a sahnak, de tegnap a kormány másként határozott. A sahn nem kap menedéket a Fidzsi szigetek.

A liberálisok:

»Követeljük a külügyminisztériumot!«

Jicchák Modái energiaügyi miniszter az esélyes jelölt

Beláthatatlan következményekkel járó erjedési folyamat indult meg a Liberális Pártban, amelynek vezetői elégedetlenek. Azt állítják, hogy nincs elég súlyuk a kormányban — a tényleges erjedőhöz képest.

Mindenek előtt a külügyi tárcát követelik. Tegnap este azt mondta Pészách Grupper, a liberálisok Kneszet-beli tevékenységének „sereghajtója” — aki a képviselők jelenlétéből gondoskodik szavazás idején —, hogy „a pártnak megvannak a megfelelő jelöltjei” a külügyi tárca betöltésére.

A liberálisok körében Ávra-

hám Sarir Kneszet-képviselő neve is felmerült, de a legkomolyabb jelölt Jicchák Modái energiaügyi miniszter, akinek állítólag a napokban a párt vezetői felajánlották a külügyi tárcát.

Tegnap este rádiónyilatkozatot adott Modái és a többi között kijelentette:

— Ne tekintsenek engem önjelöltnek. Nem az én elgondolásom volt, hogy átvegyem a külügyminisztériumot, hanem a Liberális Párt többi vezetői vetették fel a tervet.

A Liberális Párt vezetői a jövő héten találkoznak a miniszterelnökkel és a koalícion belüli

helyzetük megbeszélése kerül napirendre. A jövő hét második felében a Liberális Párt központi vezetősége összeül — ugyanez a kérdés szerepel majd a tárgyalások rendjén.

A Liberális Párt — tegnap esti hír szerint — nem éri be a külügyi tárcával. Más tárcákra is igényt tartanak.

Moszkva fenyeget:

»Ezek után nem lehet szó a fegyverkezés korlátozásáról!«

Moszkva. (UPI). — A Taszsz — a hivatalos szovjet hírgyűjtemény — tegnap éles hangnemben megfogalmazott kommentárt tett közzé a „kardesörtető” NATO-határozatról, amely Moszkva szerint lehetetlenné teszi, hogy akár csak beszéljenek is a fegyverkezés korlátozásáról.

Mint ismeretes, a NATO-határozat értelmében nagyobb súlyt helyeznek a jövőben Európa védelmére s ezért mintegy 600 atomfejvel ellátott rakétát állítanak fel. A rakéták amerikai gyártmányúak lesznek.

A kommentár, amely egy nappal a NATO-határozat publikálása után került nyilvánosságra, rámutat:

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtitkára:

»Teljes drágasági pótlékot követelünk!«

Ehrlich nem akar fizetni

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtitkára tegnap Kirját Nocráiban, egy munkagyűlésen beszédet mondott és egyértelműen kijelentette, hogy a teljes drágasági pótlék folyósítását követeli.

— Nem engedjük, hogy Jigáel Hurwitz és Dávid Lévi miniszterek kibújhassanak a kötelezettségük alól, amellyel a dolgozóknak tartoznak. Ebben a tekintetben al-kúnak nincs helye.

A főtitkár elmondta, hogy már a jövő héten megkezdődnek a tárgyalások a kormány, a Hisztadrut, illetve a különböző gazdasági érdekképviseleti szervek képviselőivel, s a Hisztadrut ezen a tárgyaláson követelni fogja, hogy 1980 januárjában 100 százalékos drágasági pótlékot folyósítsanak a dolgozóknak.

— Meg kell mondanom, a legnagyobb aggodalom tölti el a Hisztadrut vezetőit az infláció arányai láttán. Ma már ott tartunk, hogy havonta 10 százalékos a pénz romlása. Mi, akik a munk-

ások és béralkalmazottak köréből kerülnék a funkcióinkba, nem nézhetjük tétlenül, amíg a gazdasági életben nem történik valami — mondta Mesel.

Végül kijelentette:

— Tudomásomra jutott, hogy a pénzügyi kormányzat rá akarja tenni a kezét a Nemzeti Biztosító — Bituach Lumi — pénzére. Ez képtelenség. Vegye tudomásul a kormányzat, hogy ez a pénz a dolgozók és a Hisztadrut vevőié, a dolgozók pénzére.

Szimcha Ehrlich miniszterelnök-helyettes már tegnap reflektált Mesel főtitkár beszédére. A gyár- és iparosok szövetségének elnökségi ülésén beszélt és kijelentette:

— Semmi alapja nincs annak a követelésnek, amelyet Mesel hangzottatott, mondván, hogy 100 százalékos drágasági pótlék jár januárban a dolgozóknak.

Botrány Indiában

Adóköteles-e a Theresa nővér

Nobel-díjjal járó pénzösszeg?

Uj-Delhi. (UPI). — Indiai jogászok — részben a kormányzat szolgálatában álló, részben a közéleti szerveket képviselő személyiségek — tiltakoznak az ellen, hogy Theresa nővér, aki Nobel díjat kapott az éhező indiai gyerekek javára folyó emberbaráti akciója elismeréseként, a pénzügyminiszter határozata értelmében adóterhek nélkül használhatja fel a nagyjelentőségű kitüntetéssel járó 192 ezer dollárt.

A pénzügyi kormányzat figyelembe vette, hogy Theresa nővér puritán körülmények között él és minden erejét kis védelmei megsegítésére fordítja, ezért tekintettek el az adó levonásától. A határozat bírálói botrányos körülmények között próbálják érvényesíteni a szempontjukat, amelynek lényege, hogy kivételek nincsenek. Indiában minden bevételi összeg adóköteles.

Az indiai lapok vezető publicistái foglalkoznak a kérdéssel és valószínű, tüntetésre is sor kerül ebben az ügyben. Egy mértékadó hírforrás szerint az indiai közvélemény a tiltakozók ellenére egyetért a pénzügyminiszter álláspontjával és szívesen venné, ha nem vonnának le adót Theresa nővér 192 ezer dollárjából.

Rekordtermés Kinában

A Szovjetunióban rossz volt az aratás

Peking. (UPI). — A hivatalos kínai szervek jelentése szerint az idén rekord-termés volt Kínában. Pekingben működő nyugati diplomataknak tegnap megerősítették az értesítést. Állítólag az utóbbi évtizedek legjobb aratása az idén volt. Tíz-tizenkét millió tonna gabonával nagyobb a termés,

mint tavaly.

Ezzel szemben mértékadó körök tájékoztatása szerint a Szovjetunióban az idén is katasztrófális volt a termés. A tavalyi 230 millió tonna gabona helyett az idei nyáron csak 179 millió tonnát arattak.

Háromszáz halott

Földrengés

Columbiában

Bogota (Reuter). — A szerdai földrengésnek eddig 300 halálos áldozata van. Az illetékes szervek folytatják a mentőmunkát, mert mintegy 150 eltűnt megmentését még elképzelhetőnek tartják.

Hivatalos jelentés szerint 750 komoly sebesültje van a földrengésnek.

A Richter-skála szerint 8,1 fokozatú volt a columbiai földrengés. Három héttel ezelőtt szintén hasonló erejű földrengés volt az országban.

A házasság

91 évig tartott

Belgrád. (UPI). — Egy jugoszláviai faluban meghalt Eika Gácibics, aki 91 éven át élt házasságban a férjével. Állítólag ez volt a világ leghosszabb házassága.

Az asszony 105 éves volt, a férje, aki most özvegyen maradt, 110 esztendő. A Gácibics házaspárnak 175 leszármazottja van.

Gácibicsék egész életükben földművesek voltak, s tehenet tenyésztettek. Soha nem dohágyoztak és jótáplálékuk a tej, illetve különféle tejtermékek voltak.

Három arab olajtermelő állam

felemelte az olaj árát

Abu Dabi. (UPI, Reuter). — Abu Dabi, Katar, és az Egyesült Arab Emírségek tegnap 6 dollárral felemelte a nyersolaj árát. A határozatról az Egyesült Arab Emírségek olajipari minisztere tájékoztatta a világsajtót.

Mint ismeretes, december 17-én

ül össze Caracasban az OPEC elnöksége, s a napirenden a nyersolaj árának emelése szerepel. A három olajtermelő állam kész tényleget akart teremteni a határozattal, illetve azt akarta jelezni, hogy az OPEC esetleg mérsékeltebb áremelést megszabó határozatától függetlenül — már döntöttek.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett apám, nagyapám, rokonunk

ROTHSTEIN ALBERT (Ábrahám)
Miskolc — Akkó

nincs többé. Temetése ma, pénteken, 1979 december 14-én déli 12 órakor, az akkói temetőben. Külön autóbussz indul a lakástól, Akkó, Jabotinsky 19/4 — 11.30-kor.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

SZERETETT DRÁGÁNK

CIKK NÁNDOR

80-ik születésnapjára

KIVÁNUNK SOK EGÉSZSÉGET, ÖRÖMÖT,
BOLDOGSÁGOT 120-IG

Felesége Szára, fia Jenő,
menye Augusztá, unokája
Nikoletta (Milano)

PIRI BROWN MILLER

Féhergyarmat — Miami

gratulálunk

a tiszteletre rendezett ISRAEL PEACE AWARD
ünnepély alkalmából.

Friedlenderék, Natanja

HOTEL „RAMA GIDRON”

Jeruzsálem

Tel: 02-717722

Még néhány hely december, január hónapra, alvás és reggeli, — népi áron.

Helyrendelés a szállodákban és az „On” Iruách Venofés BM. minden irodájában.

MOTEL „DANI”

Tvéria

**

Tel: 067-20181, 067-90181

Idős személyeknek
CSALÁDI PANZIÓ

nyílik decemberben Beér Sétán. Teljes ellátás, orvosi felügyelet, diéta, 1-2 személyes szobák. Központi fűtés-hűtés.
Tel. 057-78944 057-73334

TÜNÖDÉSEK A MAGYAR ZSIDÓSÁGRÓL

Az utolsó évszázad alatt, de azt megelőzőleg is, nem volt egyetlen eszme, vagy mozgalom, amely olyan átfogóan tudta volna egyesíteni a zsidó nép túlnyomó többségét, mint Herzl Tivadar profeciája. Ha figyelembe vesszük a természettudományok egyik alaptörvényét: „ex nihilo, nihil fit”; vagyis: „a semmiből csak semmi következhet”, akkor nem lehet véletlen, hogy Herzl Tivadar éppen a magyar zsidóság körében született. Ez a zsidóság a Kelet és Nyugat határain élt. Keletről az orosz és lengyel zsidóság mélyen-gyökerező zsidó tradíciója, lelkesítő zsidó szelleme, tudása áramlott be. Nyugatról pedig az európai kultúra fénye és alkotásai. Ez a két csodálatos szellemi-erkölcsi erő összetalálkozott, egybekeveredett és megteremtette azt a sajátos légkört, amely a magyar zsidóság világát jellemezte.

Ez a világ kiegyensúlyozott és harmonikus volt. Mentés minden túlzott szélsőségtől. A reform-mozgalom, vagy más szóval a képtelen volt gyökeret verni. A legaszimiláltabb magyar zsidót is több-kevesebb erejű szálak kapcsolták a zsidó tradícióhoz. Kisebb jelentőségű és átmeneti torzalkodásoktól eltekintve, békeesen éltek egymás mellett és teremtettek nagy alkotásokat a zsidó tradíció különböző áramlatai hitközségei és szervezetei.

Ebben a magyar zsidóságban gének egész sora gazdagította mulhatatlan értékű alkotásokkal a rabbinikus irodalmat.

A zsidó tudományok magyar zsidó nagyjai nélkül elképzelhetetlen a modern zsidó tudomány. A nemzetközi jelentőségű tudósok nem csak Magyarországon működtek, hanem mint rektorok, vagy professzorok gyarapították a nagy zsidó főiskolák hírnevét szerte a világon. Rendkívüli értékű műveket, tudományos tevékenység jellemezte a magyar zsidó közösségeket. A pesti Rabbiképző Intézet a világ rabbiképzőinek élvonalába tartozott. Híres jesivák, a zsidó tanítóképző, a zsidó iskolák tömegei nevelték a legkisebb hitközségekben is a magyar zsidó ifjúságot. A zsidó gimnáziumok a magyar közoktatás legkiválóbb intézményei közé tartoztak.

A zsidó fiu-árvaház, leányárvaház, vakok intézete, süket-néma intézet, szeretetkórház, stb. vezetése, légköre a tradicionális zsidó jótékonykodás legszébb megnyilatkozásai voltak. A pesti zsidó kórház az ország legkiválóbb egészségügyi intézményei közé tartozott, amelyben nemzsidók is — köztük Baltázár Dezső, Debrecen híres, kiváló református püspöke is — szívesen kerestek gyógyulást. A magyarországi zsidó templomok a zsinagóga-építészeti történetének örök díszei maradtak.

Figyelemreméltó jelenség volt, hogy függetlenül a hivatalos cionista ideológiától, a kitiünő kertészképző iskola, „Mikéfé” és ipariskolák nevelték a zsidó ifjúságot kétkézi termelő munkára. Az általános zsidó kulturális és társadalmi életet szolgálták a különböző nőegyletek, templomkörzeti kulturegyesületek. Külön fejezetet érdemelnek az „Imit” társulata és annak kitiünő évkönyvei, Biblia-fordítás és egyéb ki-

adványai. A Rabbiképző Intézet évi értesítőjének tudományos mellékletei, a héber és magyar nyelvű zsidó tudományos folyóiratok, zsidó tudományos irodalmi, költői, művészi könyvek, fordítások hosszú sora. Az újságírás terén: a nemzetközi jelentőségű művészi és irodalmi folyóirat „Mult és jövő”, a napilapként megjelenő „Új Kelet”, a „Zsidó Szemle”, az „Egyenlőség”, az „Egyetértés” és az ortodox zsidóság hetilapjai stb. a magyar zsidóságnak, mind a gazdag tartalom, mind a magas színvonalon — a zsidó világ sajtójának legkiválóbbjai közé tartoztak.

A Magyar Cionista Szövetség összes árnyalataival, haluc mozgalmaival az ország bel- és külpolitikai érdekei által engedélyezett kereteken messze túlmenően működtek, magas erkölcsi és szellemi nivón. A pesti Rabbiképző Intézet, a pesti hitközségek és vidéki hitközségek, valamint a Cionista Szövetség és a különböző jellegű és foku gazdag, változatos és felmerhetetlen értékű nyomtatványokat és kéziratokat is tartalmazó könyvtárai fémjelzték a magyar zsidóság pezsdülő szellemi és kulturális életét.

De a zsidó élet keretein kívül is, a magyar zsidóság nemzetközi nevű tudósokkal, írókkal, költőkkel, művészekkel, újságírókkal, zeneszerzőkkel, festőkkel, szobrászokkal, ragyogó tehetségű színészekkel, pedagógusokkal, gyáriparosokkal, pénzügyi tekintélyekkel, a filmgyártás világhírű pionírjaival gazdagította Magyarországot egyetemektől, főiskoláktól, színházaktól, pódiumait, kiállító termeit, különböző jellegű iskoláit. Nem is szólva a magyar-zsidó zsenikről, akik a modern matematikai és fizikai tudományokat forradalmasították.

Mi biztosította gazdasági alapját, lehetőségét annak, hogy a fent idézett gyönyörű templomok, középületek, intézmények, iskolák felépüljenek és fenntartásuk, vezetésük, fejlesztésük biztosított legyen?

Az asszimiláns magyar zsidóság tradicionális árnyalatoktól függetlenül — gyárosok, pénzügyi- és kereskedelmi tekintélyek, a parlament és felsőház tehető tagjai egymással versenyezve ajánlottak fel hatalmas összegeket a magas hitközségi adó-fizetésen kívül és imponáló alapítványokat létesítettek a fent idézett intézmények és alkotások megteremtésére.

Nem lenne teljes ez a rövid összegező áttekintés annak a ténynek említése nélkül, hogy a vézskorszak idején a magyar zsidóság körében nem akadt egyetlen áruló sem. Ezzel nem minden ország zsidósága dicsekedhetik. Mindenben önzetlenül, világnézetének, elgondolásainak megfelelően, de őszinte szívvel segítettek és mentettek.

Ez az „asszimiláns” magyar zsidóság jelentős százalékát jelenti Izráel lakosságának. A magyar jisiv tagjai becsületet, felelősségteljes, kulturált polgárai az országnak. Az izráeli társadalom elitjéhez tartoznak. Nem idezzük ezuttal Petách Tikva, Jeruzsálem, különböző városok, települések magyar-zsidó alapítói, pionírjait. De hangsúlyozzuk, hogy a magyar jisiv kiváló értékkel látta és látja el az izráeli egyetemek katedráit, tudományos intézeteit, hadseregének vezérkarát és katonáit, állami és municipális intézményeit, iparát, kereskedelmi és pénzügyi életét. A képzőművészetekben, színházakban, zene- és műfordításban, ze-

neművészetben, sportban, tanári és tanítói karban, stb. kiváló magyar-zsidó tehetségek gyarapították Izráel tudományos, kulturális, művészeti életének nemzetközi tekintélyét. A tel-avivi zeneakadémia megalapítói nagy magyar-zsidó művészek voltak. A Hubermann által alapított Filharmonikus zenekar első garnitúrája jelentős százalékát nagy magyar-zsidó előadóművészek alkották.

Amikor azonban a magyar zsidóság ügyéről van szó, akkor furcsa és nehezen megmagyarázható módon a magyar jisiv kiváló, kitiünő személyei és személyiségei bezárkóznak. Ha szívesebben verődnek, érthetetlen bényultság jelei mutatkoznak rajtuk.

Az embernek az az érzése támad, hogy amikor Salamon király, az „Enekek Eneke” című gyönyörű költeményében leírta azt a mondatot: „Mások szőlőjének őrzését ellátam, de a magam szőlőjét nem őriztem”, — akkor mintha a magyar jisivot akarta volna jellemezni...

A magyar jisiv tagjainak könyvtára polcain, íróasztala fiókjaiban még helyet találnak a magyar-zsidó tudósok, írók, költők, történetírók művei, valamint a magyar zsidóság történetével, életével kapcsolatos újságok, képek, okmányok. De a most felnövő és magyarul már

nem olvasó nemzedék számára mindez már nem jelent egyebet, mint papírhulladékot, amely menthetlenül a hulladék-ládákban, vagy papírzúzában, vagy mászárzék csomagoló papírjaiként fejezi be dicstelen végét. A mi nemzedékünk soha meg nem bocsájtható felelőtlensége és bünyös mulasztása következtében.

Bialik, vagy Achád Háám mutatott rá arra a történelmi tényre, hogy csak azok az irodalmi alkotások maradtak meg, amelyek két héber nyelvre fordítottak le. Például idézi Majmoni „Tévelygők utmutatója” című művét, amely ha megmarad eredetileg arab nyelven írt formájában, akkor néhány orientalista tudós kutató munkájának anyagaként rekedt volna meg szakkönyvtárak elzárt polcain. Héberre való fordítás révén az egész zsidó néptömegeknek lett nemzedékeken át nevelő, irányító, népszerű munkája.

A magyar-zsidó tudósok nagy alapvető alkotásai közül alig néhány jelent meg héber fordításban. Az óriási többség várja a „megváltást”.

Lehetetlen és tarthatatlan helyzet, hogy a magyar jisiv tagjait, személyiségeit, sőt szerte a világon élő magyar-zsidó közösségek tagjait és személyiségeit jelentéktelen semmiségek, vagy nem kevésbé jelentéktelen — antipátia és

szimpátia — méltatlan személyeskedési „gyerekes játékok” szétválasszák, tehetetlen elkülönüléssé szaggassák. Ugyanakkor, amikor súlyos erkölcsi kötelességek és nagy történelmi felelősség egymás mellé kellene, hogy állítsák őket, hogy nagyvonalú együttműködésben teljesítsék a rájuk háruló felelősséget, feladatokat. Nemcsak a magyar zsidóság történetének, nagy alkotásainak megőrzése érdekében, hanem egyben az Izráelben újjászülendő zsidó kultúra javára, dicsőségére.

A legkisebb, a legkevésbé jelentős zsidó törzs Landsmannschaftja összehasonlíthatatlanul többet tett, nagyobb áldozatot hozott ennek a nagy nemzeti célnak, feladatnak érdekében, mint a magyar jisiv és a külföldi magyar zsidó közösségek.

Ennek a szegényteljes állapotnak haladéktalanul meg kell szűnie.

Megalázó helyzet, hogy például, a Bét Hátfucot intézetben az ország lakói és a külföldről idelátogató zsidó és nemzsidó turisták bőséges információkat nyerhetnek képekben és lexikális adatokban a legkisebb jelentőségű zsidó közösségekről is, — viszont a nagy magyar zsidóságról semmi adatot nem kaphatnak.

Ime, egy kicsi, de jellemző adalék:

A Jeruzsálemben élő dr. Atlasz főorvos nemcsak orvosi minőségben kiváló, de ezen kívül, hosszú évtizedeken keresztül példátlan szorgalommal, hozzáértéssel és kitartással hatalmas méretű képanyagot gyűjtött össze a magyar zsidóság nagyjairól, szellemi, kulturális, művészi vonatkozásban és mindezt a képanyagot illetékes történelmi és művészi kommentárral látta el. Ez az anyag lényeges alapját jelentheti a Magyarországról ígért és a világ minden részéről összegyűjthető dokumentációs anyaggal kiegészítve — egy nagyszabású kiállításnak.

Dr. Atlasz évek óta, de főleg a Bét Hátfucot megnyitása óta türelmetlenül várja, hogy ezt az egész anyagot a magyar jisiv illetékesi lefényképezzék és a Bét Hátfucot intézetnek átadják. De az évek folyamán nem akadt egyetlen személye sem a magyar jisivnak, vagy a külföldi magyar zsidóságnak, aki felajánlotta volna ezt az aránylag nevelésesen

kis összeget, amely lehetővé teszi, hogy dr. Atlasz gazdag, értékes gyűjtemény - anyagát lefényképezzék.

Nagyjelentőségű lenne, ha a magyar jisiv és a világon élő zsidó közösségek minden tagja erkölcsi kötelességének érezné, hogy a tulajdonában levő magyar-zsidó művek, dokumentumok, fényképek, újságok, stb. részletes listáját elkészítené és azt az illetékes izráeli szervezethez — a Bét Hátfucottal kapcsolatban elküldené, mielőtt elhagyja a földet. Azzal a tóladékkal, hogy a megválasztott szakbizottság által kiválasztott anyagot a szóbanforgó nagy történelmi-nemzeti cél szolgálataiba bocsátja.

Ezzel egyidejűleg a jisiv és a szerte, a világon élő zsidó közösségek minden egyes tagja, apyája-nagyja, küldje el — anyagi lehetőségein túlmenően — pénzügyi felajánlását. Megteremtve azt az anyagi, biztos alapot, amely lehetővé teszi a magyar zsidóság történetének, kulturális alkotásainak feldolgozását, illetőleg héberre fordítását. — Avval a bőkezű nagyvonalúsággal, mely a magyarországi „asszimiláns” zsidóság csodálatra méltó áldozatkészségét jellemezte. És annak a bölcs latin közmondásnak szellemében, amely szerint: „Duplán ad, aki rögtön ad”.

Dr. HERSKOVITS FABIAN

Naharia városi tanácsa

עיריית נהריה

Meghívjuk az irodalomkedvelő közönséget

IRODALMI ESTRE,

amelyet SÁRONA SÁLOM „Virágok az ágyacsóban” című könyve megjelenése alkalmából rendezünk december 16-án, kedden, délután 6 órakor a város háza nagytermében.

Bevezeti:

Sarir Efráim

polgármester.

Közreműködik:

Parzilay István,

Sárona Sálom

és

Rössel Mordecháj

Konferál:

dr. Benedek Pál

Költséghozzájárulás: 25 font

A Magyar Zsidók Világszövetsége tagságának, a testvérszervezeteknek, rokonainknak, barátainknak, Izráel államának és népének

KELLEMES CHANUKA ÜNNEPET

KIVÁUNK

ROTH JÓZSEF és CAROLE, New York

Téli akció!

Küldjön most a „YAKHIN HAKAL” társaság által

AJÁNDÉKCSOMAGOT

KÜLFÖLDRE

20 kg narancs 440.— IL

20 kg grape-fruit 380.— IL

készpénz ellenében, csekket nem fogadunk el

ALL-TOURS B.M.

Hádár: Rechov Nordau 1, tel. 666222, 666951

Merkáz Hákármel: Rech. Elchánán 1, tel. 83690

» VICTORY «

EXKLUZIV BŐRRUHÁZAT nőknek, férfiaknak, gyermekeknek

★ Nagy választékban zakók, kosztümök, bőrkabátok

Most csodás szőrmék is Elsőrendű minőség, gyári áron

★ Nyitva egész nap, reggel 8-tól este 6-ig, szombat este 11-ig

BNÉ-BRÁK,
rechov Hákármel 16,
telefon 708030

Autóbuszok: 20, 21, 23, 42, 40. Leszállni a Volkswagennél

BÁRSONY CHANUKÁRA —

az importortól a fogyasztónak

Bársony anyagok eladása közvetlenül az import-raktárból.

- ★ Olasz bársony — 150 cm. széles méterenként 350.—IL, 650.— IL helyett
- ★ Német bársony — 150 cm. széles méterenként 450.— IL, 750.— IL helyett
- ★ Olasz bársonyanyagok nagy választéka. Tetszetős mintákkal — 90 cm. széles méterenként 200.— IL árbán. Az árakban az é. t. a. bennfoglaltatik.

Tel Aviv, rechov Gruzenberg 5, a Sálom torony mellett.

Nyitva: 9—5-ig.

» NURIT «

KONYHÁK

Magas nivó, jó kiszolgálás, szép kivitelezés, szolid árak, tervezés és összeállítás

Gilil Jám kibuc
(Herzlia)

INBÁR

Márvány és gránit-felések konyhába és fürdőszobába, tervezés és összeállítás

Bné-Brák
Rech. Slomo Hámlech 7, ipari központ (a Coca Cola mellett)

Tel. 03—985057 ★ Kényelmes fizetési feltételek lehetősége

Keresünk fiunk részére szép, modern-vallásos, akadémikus, 170/30, jó munkával, cseh-szlovák származású

HOZZÁILLÓ LÁNYT

Leveleket: Chádásot Jisráel, Tel Aviv, P.O.B. 28026 — „888” számra kérünk, telefon szám feltüntetésével.

2. 1979.XII.14

LONDONI TÉMÁK

Mit jövendőt Izrael Zangwill? — „Judea katonái” — „A Terroristák Egyeteme” — Brit aforizmak izraeli politikusokról

Írta: ERDŐHAZI HUGO

AZ UPPER BERKELEY STREET HÁZAI KÖZÖTT hadakoztam a londoni ködökkel. A dickensi hangulat szárnyasgett délétőltem értem el a Nyugat-Londoni Zsinagóga impozáns épülete elé. Az Upper Berkeley Streetről indult el az a vallási mozgalom, melynek követőit ma is élesen támadja az ortodox zsidóság, mint legutóbb is a Jewish Chronicle hasábjain. A magyar-zsidó származású angol főrabbi, dr. Immanuel Jakobovitz megkezdte a kényes kérdést a bölcs tanácsal: keressük azt, ami összeköti bennünket: a családi hagyományok, az aggokról, betegkről való gondoskodás, a jótékonykodás micvái, Izrael védelme és szerete... Egy-nyolcada a 440 ezer angol zsidónak látogatja a zsinagógákat, ahol a nők és a férfiak együtt imádkoznak és az angol és héber nyelv békés egyetemesben dicseri az Örökkévalót. Valaha, több, mint száz évvel ezelőtt a Montefiore, Mocatta, Henriques, Goldschmidt családok első nemzedéke alapította a „reform” mozgalmat. Israel Zangwill 1890 körül jövendőlte meg írói tollával, hogy „nem kell idegeskedni, nem tart sokáig...” A londoni, bradfordi, manchesteri, skóciai hitközségek erre már régen rácafoltak. Hugo Gryn rabbi-juk hirdette meg: Elfogadjuk ajátosan Szinájt, a prófétákat, a rabbi tanítását... követve őket távoli századokba...

vándorlási céljaira. A zsidó iskolák, héber nyelvoktatás munkájában egyvonalban tervez a többi ortodox testvér-hitközséggel, közösségekkel. Israel Zangwill ebben is tévedett... Dr. Hertz, a nagy angliai lelképásztor ostorozó ítélete sem tudta megakadályozni, hogy a Hamburgban 1818-ban német zsidók által alapított „reform”-mozgalom ne gyűjtse össze a nyáját, mely a Berkeley Street-i zsinagóga, a Beck Leó fősikola, a Hugo Gryn szószekek nélküli esetleg a teljes asszimiláció, a gáluti tévelygések veszélyeinek áldozatává vált volna. Így... a bizánci stílusú szenthelyek ihletétől vezetve milliók maradtak meg a zsidóság nagy családjában Londonban, Los Angelesben, vagy a dél-amerikai kontinens metropolisaianak vallást veszélyeztető számkivettségében is...

Fontos, hogy a zsidó az Izrael iránti hűség követője legyen, mert ez modern korunk egyik garanciája, hogy zsidó maradj, akár angolul, akár héberül imádkozik. Ettől eltekintve, az ortodox zsidóság vallást, népet, talmudot őrző hagyományai és törvényei mindig élén járnak a judaizmus nemzedéket formáló útjain. Erről vitakozni sem érdemes...

A téli kód lassan szétfoszott az Upper Berkeley Street-i zsinagóga felett... Béke velünk, testvérek...

„AJEX” NÉV ALATT működik a brit zsidó háborús veteránok egyesülete, mely egyúttal érdekvédelmi szövetség is. A volt zsidó hitű harcosok, ezredesek, kapitányok, közkatonaik minden évben felvonulnak a Whitehall-hoz, hogy az Ismeretlen Katona szobránál emlékezzenek az első és második világháború elpusztult katonáira. A zsidó veteránok mellett csillognak a bronz-, ezüst- és aranyérmes kitüntetések. Minden szigetországi város képviselve van az ünnepségen, melynek díszvendége az angol hadsereg egyik vezető generálisa, vagy admirálisa. A Zsidó Légio századeleji alaku-

latainak folytatása ez. „Judea Katonái” egységben menetelnek Al-lenby generális mundérosaik között Jeruzsálem utcáin... Jelszavuk: „Király és Ország” („King and Country”), a hazafiasság vallomásaival. Hatvanezer zsidó katona harcolt a churchilli ármádiákban a náciak ellen. A 30-as évek elején az „AJEX” védelmi szervezetei vették fel a küzdelmet Mos-ley fekete-inges fasisztái ellen a londoni East End gettó-utcáin... 1973-ban, a jom-kipuri háború idején hangosan és bátran tiltakoztak a Heath-kormány Izrael-politikája ellen és követelték, Anglia küldjön védelmi municiót a zsidó államnak... — Ma az AJEX élén jár abban, hogy hangot ad az oroszországi zsidó kivándorlásnak! Ma az AJEX erősíti a zsidó hajlékok biztonságát az egyre jobban fenyegető angol fasiszta mozgalom propagandája ellen.

A háborús veteránok mellén az angol katonai kitüntetések büszkélkednek. A csillagos rendjelek mögött az öregedő harcosok szív-e hűségesen dobbant Izraelért. Ez hát a diaszpóra új értelme. És Izrael inspirációja a Whitehall Ismeretlen Katona szobrának emlékező koszorúj elött. Az AJEX szemre rajtunk, hogy ne induljanak el újból a marhavagonok velünk... Ezúttal Angliából...

OLVASÓIM MEG NEM FELEJTETTÉK EL Burma hőseinek, az angol tengerészet admirálisának, Lord Mountbattennek halálát. És a jisiv emlékeztetésben bizonyára él feleségének, a fél-zsidó származású Edwinának Jeruzsálem ősi falai közé bebetoppanása, érzelmi kapcsolata a zsidósággal. A nelsoni múlt hagyományosának gyilkosát, Tom Mc-

Mahont életfogytiglani börtönbüntetéssel sújtották. Az ír Mullaghmore kikötőben horgonyzó halászhajót (Shadow-nak hívták: „Arnyék”) távirányított bombával nyújtották át a nirvánának történelmi utasaival együtt... Az angol sajtó most nyilvánosságra hozta, hogy Tom McMahon magas technológiai tanulmányokat folytott, előkészítve a nagy, halhatatlan emlékü katona kivégzését. Nem okoz meglepetést, ha elárulom: Líbiában, a „Terroristák Egyetemén” folytatta tanulmányait és a „Terror doktora” oklevéllel tüntették ki palesztin, japán, ír, délamerikai, spanyol és szír kollégáival együtt.

A téli kód újból sötétségbe öltözött Anglia, Irország, Nyugat-Európa fakult tájait, ahol a távirányított bombák rejtőzködnek, mint vakondok ijesztő, ölésre kész gyűlölettel lopakodva: a líbiai „Terrorista Egyetem” díszdoktori oklevelével gazdagon. Gadafi „dékán” aláírásával?

IZRAELI ÁLLAMFÉRFIAK ÉLETRAJZAIVAL zsufoltak a könyvkirakatok. Az aforizmak korát éljük. Mit ír az angol sajtó Izrael nemzetközileg számon tartott személyiségeiről? Golda: Nagy kormányfő volt, bár nem ismerte fel, hogy vannak palesztinok... Aba Even? Cambridge nyelvészei irigylhetik az angol-ját, Dáján? Katonai győzelmei, multja őzi nevét... Rábin? Ragyogóan elemző agy, mögötte hideg világ... Alon? Szürke eminenciás... Begin miniszterelnök? Forró szívé hazafi.

Mindig tudtam, hogy az angol sajtónak imponál az izraeli demokrácia. Titokban néha, nyíltan is csodálói a Kneszetnek... God bless you...

* Finom gumiharisnyák
* Ortopéd fűzők
* Könnyű lúdtalpbetétek
* Sérvkötők

ORTHOPEDIA „LABO”
Haifa, Arlozorov u. 8.

Chanuka akció!
Exkluzív lámpák, televízió asztalok, fogasok, csodás tükrök, telefonsarkok...
Minden, ami lakását különlegessé teszi!

EICHLER
LAKÁSKULTURA
Dizengoff 75, Tel-Aviv
(a Dizengoff Centernél)
Tel. 290138

GYÓGY- ÉS ÜDÜLŐ KÖZPONT
BRIUT VENOFÉS TOURS
különleges ajánlata
LESZÁLLITOTT ÁRON

* REUMA KEZELÉSE — Tverían és a Holt-tengernél
* PSORIAZIS KEZELÉSE — a Holt-tengernél

Részletek a Merkáz Márpe Venofés-nál,
Rech. Ibn Gvirol 49, T.A., tel. 03-264756

Velco
Ezúton értesítjük a t. közönséget, hogy

ELADÁSI LERAKATUNKAT
megnivitottuk
TEL-AVIV, DERECH PETACH-TIKVA 5
(a Kikár Hámosávtónál)

Tréningek, szvetterek, bársony blúzok, stb.
gazdag választékban — exportfeleslegből is —
nőknek, férfiaknak és gyerekeknek
Eladás kicsinyben

A nvítás tiszteletére különleges árak

25% ENGEDMÉNY
CSAK EGY NAPIG

reggel 9-től este 9-ig, megszakítás nélkül
kedden — (ב"ב כסלו תשמ"ט) — 1979 december 18-án

25% a gyermek osztályon!
öltönyök, kabátok, nadrágok, szvetterek, ingek, stb.

25% a férfi osztályon!
öltönyök, kabátok, tweed-zakók, nadrágok, szvetterek, ingek, stb.

25% a chászid osztályon
hosszú öltönyök, kaftánok, kabátok, nadrágok, szvetterek, stb.

ADON
Bné-Brák, R. Akiba 104
Jeruzsálem, Meá Seárim 3
Haifa, Hechaluc 68

Exkluzív divat férfiaknak, gyerekeknek és ifjaknak
* Az akció idején a javítás nem ingyenes

ÉN ÉDES TESTVÉREIM,

kétféle fény világítja be a mai péntek esténket: a szombat megszentelését hirdető gyertyák mellett ott ragyog az első chanuka-gyertya is; világossága és szépsége a szombathoz, békéje és derüje megszentelt heti pihenőnapunknak, egybekapcsolódik történelmünk legragyogóbb fejezetére való boldog emlékezésünkkel. Eg és föld szőria áldását erre a kettős fényre, úgy érezzük: a szombatot Istentől kaptuk, a chanukát magunk harcoltuk ki és zsidó otthonok hófehér asztalain, mint évezredek óta ma is, mint itthon, úgy szerte a világban is, hirdetik ezek a gyertyák hűségünket és hitünket. Hűségünket zsidóságunkhoz, millió mártirunk szenvedése árán is, és hitünket a jövőben, a boldog jövőben, a makkabeusok egykoron hatalmas háborúja óta még biztosabban megőrizzük.

Hol nem gyűjtöttük már meg ezeket a kis fényeket: Te tudod, én Istenem. Katakombákban és lövészárkokban, félíg megfogott munkaszolgálatosok és föld alá rejtőzött buidosó zsidók között, amerre csak jártunk, velünk voltak ezek a kis, állg pislákoló fények. Maunk se tudtuk igazán, ki visz kit. Mi hordozzuk-e őket magunkkal, mi gyűjtjük meg és mi óvjuk a fényét, vagy ők visznek bennünket, ők adnak hitet, erőt, hogy kivárujuk, amíg végül is meg nem valósul rajtunk száz próféta ezer áldása. annvi esztendők óta hirdetett jutalma türesnek, várásnak, rengeteg imádságnak.

Es ime, szemetekkel láthatjátok, én édes testvéreim, mint valósul meg minden, ami még ígértetnek is, hirdetésnek is olyan túllontól szép volt, hogy csak a zsidó szív merte titkon remélni, az ész azt tette, hogy rá sem gondolt, ha tagadni nem akart. Hovyne gyűjtőnk most boldogan és hovyne tennék a péntek esti gyertyánk mellé, zsidó anyák megáldotta gyertyák mellé az első chanuka-lámpát, amikor magunk lehattunk a makkabeusok, akiknek dicsőségét hirdeti az ünnep, a fények ünnepe.

Vajon nem látjuk-e, szívünk nem érzi-e, hogy az új életre kelt Országunkban szinte szó szerint elimádkozhatjuk mindazt a hálátel imádságot, amit bölcsünk chanukára előrtak? Ha átgondoljuk harminckettedik esztendő hazánk, Izrael történetét, akár már hazatérteünk, akár még messziről vállaljuk gondjait és örüllik örömet az Országunk, nyuoodian imádkozhatunk minden nap az elrendelt imát: „Hálát adunk, Örökkévaló. Öseink Istene, Te Jóságos, mert nem szünt meg irántunk irgalmad, Te könyvűlleted, mert el nem múlt hozzánk a Te Jóságod, mert mindöröktől foeva Benned reménykedtünk, hálát adunk Neked a csodákért, a mezeérhetetlenekért, a segítségért, háborúkért, amelyeket cselekedtel a mi őseinkkel azokban a napokban, ebben az időben.”

Igy mondjuk és hozzá gondoljuk azt is: bizony, ezekben a napokban és a mi időnkben. Ha eleondoljuk, a makkabeusok harcát a tülerével, a kevesek küzdelmét a sokak ellen, azután egy pillanatra átgondoljuk Izrael háborúit a függetlenségi háborútól a hatnapos háborúig át egész e mai napig: vajon nem kell-e szüntelenül evvertvát gyűjtőnk és hálálkodmunk a csodákért, a segítségért? Hiszen ha a chasmoneusok kevesen voltak és szemben állott velük egy nagyhatalom: ki volt velünk és mennyien voltak ellenünk. Ha el is felejtkezünk egy pillanatra, kik állanak és mennyien azok mögött, akik reánk törtek?

Ezért telik el örömmel a szívünk, ha ezen az estén, ma este, ezt a két világosságot egymás mellett, egymást erősítve asztalunkon látjuk. Isten szava szól hozzánk fényességükben, meleséjükben, amint azt a holnapi háttárbán, Zechariahu próféta ízenetében telénk sugározza: „Ujiongi és örvendi Cion leánya, mert, ime, én jövök hozzád és lakozom közötted” — így szól az Örökkévaló. És így folytatta a próféta e napra: „Birtokul veszi megint az Örökkévaló Jehudát, az őök osztályrészt és kiválasztja magának Jeruzsálemet.” És azt is mondja: „Távolítsátok el magatokról és magatoktól mind, ami elszennyvezett Benneteket és én is eltávolítom rólatok bűneiteket és a tisztaság díszét öltitek magatokra.”

Es lássátok ti is, testvéreim, amit a próféta látott: Es evszerre csak láttam, ime, egy menóra, egy gyertyatartó elöttem: merő arany teljességében és hét ága szilárdult a törzshöz. És hallottam: azt jelenti ez, hogy veletek a szellemem és nem az erő, ez gyöz benneteket. És mert ez a hétágú menóra a mi Hazánkat jelenti, megint higytetek a fénynek és éreztétek belőle az áldást: ezt mondja nekünk a Seregek Ura.

Chág-wim száméach: Sábát Sálom
Dr. BERG JÓZSEF

Az év muzikálja a legnagyobb zsidó énekes emlékére
„JOSZÉF SCHMIDT ZENÉS FESZTIVÁLJA”
Zene: Johann Strauss, Franz Lehár, E. Kálmán, Robert Stolz, Verdi, Donizetti. Olasz dalok, operettek, cházánut, stb., a következő énekesek részvételével (abc sorrendben): Simon Bár, Rose Dampf, Florin Dorian, Jenny Kessler, Judit Lázárovits, Dorothea Livio, Nomi Pinkusz, Viktor Schwartz, Beni Sálom.

TEL-AVIV —
„Héjchál Hátárbut”
szombat, dec. 15, este
8 órákor

HAIFA — „Auditorium
szombat, december 22,
este 8 órákor
Jegyek: „Nova” — Berger

FELTAGOLT KNESZET

Dávid Ben-Gurion azért hirdette hosszú életén át a választási törvény reformjának szükségességét, mert a jelenlegiben a nemzet felbomlásának veszélyét látta. A lajstromos választási rendszer lehet, hogy demokratikusabb, mint minden más, de nincs ennél nemzetbontóbb, egység-ellenesebb. A nagy demokráciák szilárdságát az biztosítja, hogy vezetőik elég merészek voltak erőszakot venni a zsenge demokrácián, amely minden túlértékény népnek féltett palatájá: nehogy, Isten őrizze, egy csoport is kimaradjon a parlamentből, amely valamilyen árnyalati világ-nézeti különbséget képvisel a nagy politikai tömbök mellett.

Nem véletlen, hogy a reformot mindig a kis pártok buktatták meg, amelyek az állam létrejötté óta a koalíciók hiányzó részét képezték a munkáskormányokban: elsősorban a Mizrahíbból lett Vallásos Nemzeti Párt büne, hogy most — például — a Kneszetben nem kevesebb, mint 8 egytagú parlamenti csoport „működik”. Nevetnivaló, de mind-egyik külön pártnak valjára magát: Flatto-Sáron éppúgy, mint Mose Dáján vagy a legfrissebb szakadárja a Demokrata Pártnak, Mordecháj Algarbeli; Aszaf Já-guri még nevet is adott „pártjának”, Jicchák Jiccháki, aki a néhai Slomcion párt listáján jutott be, sokallta, hogy másodmagával legyen Áriel Sáron miniszter társaságában, és ő is megalkototta saját csoportját, az egyszemélyes parlamenti egységet.

Van ezenkívül Sulámit Aloni is, az Emberi Jogok Párjának az élén, magányosan, mint egy rónemű közsirt, s egytagúvá züllött a nagymultú Független Liberális Párt parlamenti csoportja; a jobb sorsra érdemes Gideon Hausner kénytelen viselni ezt a terhet. De ezek — mint Flatto-Sáron is — a szelidebben megítélhető esetek: csak egy mandátumra tellett nép szerűségükből az 1977 májusában tartott választásokon. A többiek, akikhez hozzá kell tenni még Hillel Seidelt, a független liberálisok szakadárját, visszaellenek a Kneszet működéséről intézkedő törvény gyengeségével. A mi parlamentünkben bárki ott-hagyhatja a pártot, amelynek listáján megválasztották, anélkül, hogy elveszítené a mandátumát. Mose Dáján hetedik jelölt volt a Máarách listáján, biztos város-mányosa miniszteri tárcának — ha pártja ezúttal is nyert volna a választásokon. Csak hogy veszített, Begin mellett lett külügy-miniszter, de a mandátumtól is megfosztotta a pártját, s így tett Jiccháki, Já-guri, Seidel és Algebeli is — vajon demokrácia-e ez

Irta: BARZILAY ISTVAN

A jelenség vagy lopás? Tessék megítélni...

Hogy visszatérjünk a párt-egyke-rendszerre, nem szabad kifelejt-tenünk Kálmán Káháné rabbit, a Poalé Agudát Jiszráel egyetlen képviselőjét, aki szintén szakadár módra maradt magára.

Van a Kneszetben két képviselőt számláló csoport is, az egyik a Seli — nincs több választója, csak annyi, hogy két képviselőre legyen elég —, Meír Páil és Uri Ávnéri azért csapnak olyan nagy lármát a T. Házban, mert hang-erővel akarják pótolni gyengeségüket. A másik kéttagú „párt”, a Techijá, Geula Kohén és Mose Sámir szakadárágából született, bár mindketten a Likudhoz, de más és más pártokhoz tartoznak: Geula a Chéruthoz és Mose Sámir a Lóámhoz. Otthagyták párt-jaikat, de a mandátumukat gondosan megőrizték maguk és esz-méik számára. Mose Sámir a Lóám-nak azt a négytagú csoportját hagyta ott, mely a 8 tagú eredeti pártot szakította ketté egyenlő arányban. Az egyiknek a neve megmaradt Lóám, a másikkól lett a Ráfi; az egyiknek a minisztere Eliézer Soszták, a más-iké Jigál Hurwitz.

Amikor kinevezték pénzügy-miniszterré, Begin miniszterelnök azt akarta, hogy tagja legyen a Kneszet külügyi és hadügyi bizottságának. „Azt már nem” — mondta a „nagy” pártok, mint például az Agudát Jiszráel négy tagú parlamenti csoportja —, három képviselőnek nem jár ilyen fontos bizottsági tagság. „Akkor elvesszük Sosztáktól” — kockáz-tatta meg Begin a javaslatot, a-mint persze nem tudott keresztül vinni, mint sok más egyebet sem. De mit tesz a Dibuk? Hillel Seidel gondolt egy nagyot és át-szakadároskodott Jigál Hurwitz-hoz, most már van a Ráfinak négy mandátuma, a miniszter benne lehet a fontos bizottság-ban.

Mindez nagyon mulatságos vol-na, ha nem lenne annyira tragi-kus. Izrael parlamentjében nem kevesebb, mint 16 párt vagy frakció marakodik egymással. S mindez azért, mert elegendő a szavazatok egy százaléka ahhoz, hogy egy „párt” mandátumhoz jusson. Az orvoslásnak két mód-ja van: kerületi választási rend-szer bevezetése, mint Angliában, az Egyesült Államokban, Kana-dában és részben Franciaország-ban van, vagy a szavazati sorom-pó emelése, mint Nyugat-Német-országban. Szimchá Ehrlich mi-niszterelnök-helyettes javasolta a napokban, hogy a sorompó ná-lunk 3 százalék legyen, ne 5, mint a németeknél.

A kerületi választási rendszert szorgalmazta a Máarách, s nem tudta keresztül vinni, mert part-neri — a Vallásos Nemzeti Párt és a Független Liberális Párt — joggal tartottak attól, hogy nem lehet az országot úgy kerületekre osztani, hogy ezek a pártok ele-gendő szavazatot kapjanak benne olyan számú képviselő elnyerésé-hez, amihez hozzászoktak a laj-stromos választási törvény mellett. A Likud azért nem támogatja, mert a nagy ellenfél, a Máarách keresztül akarta vinni.

A DÁS eredetileg azzal a pro-grammal indult, hogy megválto-tassák a választási rendszert, és ez a követelés bennefoglaltatik a hét alapelvben, amelynek értel-mében a koalícióhoz csatlakozott. Most azonban, hogy mandátu-mainak száma 15-ről 6-ra csök-kent, s nevérol is lemaradt a Sinui, meghagyva a Demokratát, mintha elment volna a kedve a reformtól, pláne, hogy a közvé-léménykutatók még az egy szá-zalékot is nehezen jósolják neki. A jelek amellet szólnak, hogy ez a Kneszet is tehetetlen lesz a választási reform dolgában, amint azt sem hisszük, hogy módosít-ják a Kneszet működését szabá-lyozó alaptörvényt olyan érte-lemben, hogy az a képviselő, aki kilép pártjából, köteles vissza-adni mandátumát.

Az egyetlen remény, hogy ta-lán elfogadják Ehrlich javaslatát. A három százalékos választási sorompó elegendő lenne ahhoz, hogy kirekessze a Kneszetből a mikro-pártokat, s nagyobb tömő-rülésekre kényszerítene ambició-zus képviselő-jelöltjeinket. Ami-kor a nemzet sorsdöntő problé-mái egységre kellene, hogy kény-szerítsek a népet, a politikai köz-élet 16 pártra oszlik, amelyek kö-zül egynéhányat csak nevesítéses árnyalati különbségek választ-na el egymástól. Meg tudná mondani valaki, mi a különb-ség a Sinui (7 mandátum), a füg-getlen liberálisok (1 mandátum), Sulámit Aloni (1 mandátum), Aszaf Já-guri (1 mandátum) kö-zött világnézeti szempontból? Pályázatot kellene hirdetni ennek a rejtvénynek a megfejtésére.

Sajnos — a párt érdekeit poli-tikusaink előbbreválóan tartják, mint a nemzeti egységet. S mind-ett a demokrácia szép elvének védelmében. Miért nem vagyunk úgy demokraták, mint az anglo-lok vagy az amerikaiak? Miért teremtetünk magunk számára olyan demokráciát, amely voln-aképpen nem más, mint a nép akaratával való szüntelen és ma-kacs visszaélés? Mert bizonyos, hogy a nép nem ilyen parlamen-tet akar. Választottjai visszael-nek a nekik nyújtott bizalom-mal.

Nagyvállalataink kártérítés nélküli kisajátításáról

A tel-avivi központi autóbusz-állomás legforgalmasabb keresz-tözésénél évtizedeken keresztül egy sudár palma állta el a be-futó 4-es és 5-ös buszok útját. Si-vár környék ez, bizonyára ezért bocsátották meg a palmának, a-táj egyetlen zöld foltjának, hogy szüntelenül kerülgetni kellett. Nemrégiben a vihar kidöntötte a palmát, csak a csont, meg a be-tongyűrű maradt ott veszedelmis forgalmi akadályként, aminek már palma se szolgált mentés-gét, miérsit remélhető, hogy a megárvult beton-buktatót végre eltávolítják.

Amikor Izrael állama megszü-letett, majd kezdtek megalakulni gazdasági intézményei és vállala-tai, szocialista mintára létrejöttek bennük a munkásérdekeket védő üzembizottságok (váadok, úbék) is. Kezdetben igyekeztek össze-egyeztetni a dolgozók szempont-jait a vállalatokéval — sok úbék ezt mindmáig sikerrel és közmeg-elégedésre teszi. Egyes nagyüze-mekben azonban, kiválképp az államiakban vagy részben ilyenek-ben, hovatovább a fejlődés, sőt a pusztá fennmaradás kerékkö-tőivé váltak. Szocialista kormá-nyunk volt három évtizeden át, ez az úbék működésében bizonyára a szocializmus palmaágit látta zöldellni, s elnézte kártevéseiket. Pedig ezek egyre inkább aláásták egyes üzemek és nemzeti létesít-mények jövedelmezőségét, súlyos deficiteket okoztak, megmérge-zték a munka léghőjét, türehtelen né tették az igazgatóság helyze-tét: ők maguk döntötték ki a szo-cializmust igérő palmát, s mará-dtak a pusztá betongyűrűk a fejlő-déshez, sőt fennmaradáshoz ve-zető utak kellős közepén.

Konkrétan: hazánkban, mely-nek szárazföldön egyáltalán nincs, csak vizen és levegőben van kap-csolata a külvilággal, ez idejében le nem intett üzembizottsági dik-tátorok ugyszólván elváltak ben-nünket a külföldtől. Az ottani és a hazai importőröknek és export-őröknek a hátuk borsózik, ha iz-ráeli kikötőben kell árujukat ki-vagy berakodni; hajózási vállala-tunk, a CIM, vezetői hibáján ki-vül veszítette el hitelet és tömér-dek pénzt; nemzeti repülővállala-tunkat pedig — új igazgatótanácsi elnöke bevallása szerint is — való-sággal meggyűlölte az utazókö-zönség, annyi szenvedést és idő-vesztést okoztak az örökös sztrájkok és szankciók. Hogyan és miért jutottunk idáig?

tabuk, senki fizetését vagy juttatását az úbék egyetlen garas-sal sem toldhatja meg, a kérdést fel sem vetheti, mert minden be-osztást és fizetést a központ ir-elő, ez áthághatatlan törvény, az igazgatóság sem nyulhat hozzá. Ezzel szemben nálunk?

Azt hiszem, hogy az itteni cső-mörletes helyzetet mindenki elég-eg ismeri. Es nem is a bérharc a kifogásolható, az nem baj, ha a mi úbékünk példaképként hatékonyabban védik a munkásérdeke-ket, ebben az inflációs korszak-ban ez a legtöbbször szükséges is. Joggal kifogásolható az, amikor az úbék-diktátor követeléseit tulmen-nek minden elképzelhetőn, a vállalat vagy intézmény létét fenyege-tik, milliárdos veszteségeket okoz-nak, amiket azután az adófizetők pénzéből kell fedezni, a szankci-ókkal és vadsztrájkokkal pedig ak-kora károkat okoznak a zürzava-ran kívül is, hogy ezek már ma-gát a munkahelyet, tehát a dolgo-zók kenyérét kockáztatják. Ho-gyan nem ismerik fel az úbék dik-tátorai „hogy módszereik az ön-gyilkosok metodásai?

Ennek nyilván lélektani okai vannak, a legfőbb baj pedig az, hogy igen sok úbék-tag nem dolgo-zik, bizottsági tagságáért kapja a fizetését, nem is csekélyet. Anél-kül, hogy közösségi munkájukat lebecsülném, nyilvánvaló, hogy ez könnyebb a tényleges fizikai vagy szellemi munkánál, máskülönb-nem ragaszkodnának hozzá fog-tal-körömmel. De hogy a beosztásukat megtarthassák, drága áron és a vállalat vagy a közpénz terhére megszerzett népszerűség-ük el ne veszítsék, bármily józa-ka, mérsékelték és megértők lennének is különben, úbék-tagi mi-nőségükben szüntelenül ujjabb és ujjabb sikereket kell elérniök. Az üzemi béke számukra a legna-gyobb veszedelem, hiszen a cse-nes, zavartalan termelés idejében megelégedkezhetik róluk a tömeg: nekik a harc az elemük, mert an-nak során érdemeiket szerzhet-nek, s ha épp nincs vizsaly, ők majd gondoskodnak róla! S ami a fizetett aktivistákra áll, az majd nem ugyanugy áll sok olyanra is, aki papíron termelőmunkát végez-ugyan, de ehhez a dolgok termé-szeténél fogva sosem jut hozzá, valahogy mindig közösségi felada-tok kötik le, s természetesen a fi-

zetett aktivisták szekerét tolja, az ő végtelen követeléseiket pártolja, másként azok éjtik őt, márpedig ő is ragaszkodik ehhez a kényel-messé tehető kétklaci beosztáshoz. Az El Al-ban például száznál több kiemelt, vagy másért fizetett, de csak az úbékben dolgozó mun-kásmegebizott működik, valóságos hadsereg, s harcuk eredményeit ismerjük.

Feltűnő jelenség: a magánvállalatoknál ritkák az úbék-kiskirá-lyok, ritka a sztrájk is, s ha vi-szály tör ki, általában hamar jön létre a megegyezés. Oka ennek csak az lehet, hogy privát cégnél hamarabb jut az úbék észébe az, hogy a túlzott követelések követ-keztében a vállalat tönkremehet és a dolgozók az utcára kerülnek. Csak az állami vagy részben álla-mi vállalatok és ügyintézői nem a saját zsebükből, hanem az adófi-zetőjükből teljesítik a bérköveteléseket, így tehát egyre tovább lehet forgatni az archimedeszi csavart. Amiből messzemenő következte-teseket lehetne levonni a minden-kori államvezetést illetően is, de most nem arról van szó.

Szó van ellenben Buma Sávit ról, aki az El Al dolgozóihoz akart szólni, de az úbék ezt nem engedélyezték. Hihetetlen, sőt fel-foghatatlan, de ez történt: a cég tulajdonosok egyes számú megbí-zottja, az igazgatótanács elnöke szólni akar a vállalat által fize-tett dolgozókhöz, de ezt az ugyan-csak a cég által fizetett úbék meg-giltja. Semmi kétség, a vállalatot minden kártérítés nélkül kisajá-tították. S ha ez ellen most sem tesznek az illetékesek valamit, ak-kor lassanként mindenünnen ki-szorulnak majd a munkások józan képviselői, s helyükbe ilyen megalománok lépnek. A viharos ten-geren hánykódó izráeli hajó kápi-tánya nem szolgál majd a kormá-nyoshoz, majd az úbék: talán a kór házi orvosnak sem lesz szabad köz-vetlenül szóbaállnia a beteggel, vagy a mítóssal, majd ezt is az úbéktagok közvetítik, akik számára az üzem vagy intézmény csak an-nak lehetőségét jelenti, hogy ők mindegyre látványos diadalukat arathassák, most és mindörökké, ámen. Ha senki utjukba nem áll, akkor ez a mindörökké meglepő en kurta, az ámen pedig a csőd lesz.

GRÉDA JÓZSEF

SZISZI
a felejthetetlen, romantikus film
Főszerepben a csodás
ROMY SCHNEIDER
Terjeszti Abudi Reguan

ORLY mozi, Tel-Aviv, — 14.12 — péntek este 10 órakor
szombat. este 7.00—9.30 hétköznapi 4.30—7.00—9.30

E havi ajánlat a KAMIN-KOR-nál
Legolcsóbb az országban

- ★ 25% engedménnyel minden modellű színes televízió és videotape
- ★ 35% engedménnyel néft- és villanykályhák, fafűtéses kályhák, stb.

Érdemes messziről is eljönni hozzánk.
A legnagyobb választék, legalacsonyabb ár.

Ibn Gvirol 63, Tel-Aviv, a Gát mozival szemben

T Á M N U N
Több ezer font megtakarítás.

A meglévő ajtó bevonása dekoratív acél-lemezzel.

- ★ Ellenáll a betörésnek.
- ★ Ellenáll az elfürészelésnek és a törésnek.
- ★ Tűzálló.
- ★ A díofa minden színében.

Biztonsági zárok négy irányban 1950.— IL, hat irányban 2150.— IL.
Dekoratív rácsok.
Akció: acél-lemez bevonás és négyirányú biztonsági zár csak 4500.— IL.
Új címünk: Cholon, Szokolov 17, tel: 801028, 892740

GROSSMAN LADISLAV

A MENYASSZONY

2.

Néhány butordarab elmozdította, egy-két ingóság átköltöztetése jó szolgálatot tett, főképpen egy dolognak. Alizka vevői sietnek.

A türelmetlenebbek konok kiartással sürgetik és Alizka, hogy követeléseiknek eleget tegyen — mi mást tehetne —, az éjszaka egy részét is rájuk áldozza.

Alizka dolgozott hát éjszakánként és anya egyre nyugtalanabb lett. Golda, a pék felesége fiatal korában se volt jó alvó, most pedig végkép elkerüli szemét az álom. Feküdt az ágyán és virrasztott. Virrasztott és gondolkodott. Gondolkodott és fülelt. Hallgatta a csend és hallgatta a varrógép zakatolását a szomszéd varrodából. Jóllehet kevés a szabad ideje, nemegyszer felajánlotta már a lányának, segít, ha annyi a munkája, hogy éjjelenként is dolgozni kénytelen. Hiába, a lánya nem akarta.

Éjfél is elmúlhatott már, a varrógép hol zakatolt, hol hallgatott. Anya felült az ágyán és várta, megszólal-e még. Percekig várt a hangokra, de csönd volt. Mégsem aludt el, ellenkezőleg, egyre nyugtalanabb lett. Féltelmét az apa is megérezhette, mert felriadt álmából és felhőrdült:

„Te vagy az, anya?”

„En”, suttogta. „Miért nem alszol?”

„Lehet tán aludni a te folytonos motoszkálásod mellett?”

„Anya nem felelt, apa folytatta hát:

„Ha nem hagysz aludni, fogom a plédet és megagyazok magamnak a pékségben... Ezt nem lehet már elviselni”, mondta. Falnak fordult és abban a minutumban elaludt.

Anya állva marad a szoba közepén. Leste a belső, leste a külső hangokat, ahogyan azt emberemlékezet óta teszik az anyák, ha valami — mellékes, mi az —, furdalja őket. Megesküdtött volna, hogy amit most hall, az ének. Megesküdtött volna, hogy amit hall, léptek, fúrge leányos léptek...

Anya — a különben bölcs és

megfontolt —, nem bírta ki tovább. Kifutott a folyosóra, a folyosóról még egyenest a varrodába.

Jobb lett volna, ha nem teszi...

Alizka, mint egy éjjeli menyasszony, esküvői ruhában, fátalos kalappal a fején, magassarkú cipőben állt a tükör előtt, szemben az ajtóval, mintha már-már indulna ki, a nászúttal, a nászúttal, ki a koszorúslányokhoz, a komaasszonyokhoz. Anya ijedtében nem talált szavakat, csak felkiáltott:

„Uramisten!” És ámulatában összecsapta a kezét. „Mit... mit... csinálsz te itt!”

„Semmit. Mit csinálnék?”

„Miért éppen most, most... éjjelkor öltöztél menyasszonyi ruhába?”

„Csak úgy... mi van ebben, anyuka, miért vagy úgy oda? Ezek a rongyok itt hevernek a ládában, évek óta már, és én... én sosem szellőztetem őket. Közben... a divat is megváltozott... Nézd csak... Petytes fátyol! Bársony rózsák! Látdot ezt? ... Ilyen rózsákat akkor díszítették a nászruhákat, mikor te mentél férjhez, talán akkor is, amikor én csináltattam, de ma? Lehetetlen! Az uszály még megjárná, de az is túl hosszú. Le kéne vágni belőle. Azért elég jól áll, ugye, hogy jól áll? Hát még ha átvárom, átalakítom majd... Te is hallottad a mennydörgést?”

„Nem...”, csaknem lehelte az anya, mert nem dörögött.

„Milyen furcsa, februárban vihar? Láttál már ilyet, anyuka? Miért nem alszol?”

„Az hittem, dolgozol. Folyton mondd, hogy sok a munkád, hogy éjszakázol... Nem sejtetem...”

„Ide nézz” csacsogott Alizka, mintha fényes nappal lett volna és a félig kész fűzőkre, melltartókra mutatott.

„Nézz csak ide... ide is... meg ide... Ezek mind megrendelések. Azt se tudom, hol áll a fejem. Egyik vevő hozza magával a másikat. Németné küldte el hozzám Farkasné, Farkaska

Lórencné, és tudod mit mondott a Lórencné. Ugy meg volt elégedve a fűzővel, hogy megígérte, legközelebb elhozza magával Handbolcernét. Csak lenne elég tartalék halcsontom, nem ezek a vacakok... Sok a dologom... Rengeteg munkám van. Nem is varroda, egy kész szalon ez már. Egyszer tényleg az lesz belőle, meglátod, nem is olyan sokára... Ne járj mezítláb, anyuka, a tűz már kialudt...”

„Megyek már”, mondta az anya. Mennie kell. Mit tudott volna válaszolni erre a szóradatra? Meghallgatta a lányát, de nem tudta, mit kezdjen vele?

„Megyek már...”

Alizka egy kecsesen torz mozdulattal megemelte a fátylát, mint ha fényképezés előtt pózolna, és nézte, mint indul az anya, mint távolodik bizonytalan léptekkel... Utániakiáltott:

„Anyus, te haragszol?”

„Anya megállt és megrázta a fejét.

„Félsz... valamitől?”

„Anyu csak tagadóan intett és nesztelenül beleveszett a folyosó homályába.

Jónás, a pék, Sámuellel szemben, aki meszaros, és aki egyre mondogatja, hogy elverne a lányt reggel reggel, este vacsora helyett, egyszer, egyetlen egyszer — kicsi volt még —, valóban megverte a lányát. Egyszer, Sövuot ünnepén Lázike se inni, se enni nem volt hajlandó és folyton-folyvást nyafogott. Elejétől fogva elrontotta az ünnepi hangulatot, ahogy a pék hazatért az imaházból. Nem lehetett bírni vele és Jónás elvesztette a türelmét. Nem segített anya védelme, se rimánkodása, se kétségbeesett kiáltásai. Jónás lecsatolta a nadrágszíjat és a szőke, göndörhajú kislány egy álló hégig nyomta utána az ágyat. A pék igen megszánt és megfogadta: soha többé nem bántja a lányát. Azóta se emelte rá a kezét, és csak néhány nappal a többi gyerekre, beleértve Berust is, akik az iskolában Daninak szolgáltattak, és aki a hat leánygyermek után jött. Megjött, hálistennek. Azóta nyugta van az apának. Tudja, amit minden hívőnek tudnia kell, hogy ha egyszer örök nyugovóra hajítja majd a fejét, lesz, hogy maga után találja, aki elmondhatja fölötte a kadist, a halotti imát. Jónás boldog volt, hogy teljesült ez a kívánsága, hogy ennyi év után a fiút mégiscsak kivárta...

A másik sógorával szemben, aki rendületlenül a rátermett házasságkövetőt ajánlja, a pék csalódottan érzi magát. Belefáradt az üres ígéretekbe. Kimélni is szeretné a lányát, aki lázadzik a köztűtött partik ellen, és azt állítja, torkig van velük... Ki tudná számon tartani, hány közvetítő fordult meg már az ő házukban? A lista elején Juckevics lenne, egy remetekülső, igen érzékeny és igen jóhiszemű emberke. Juckevics felebaráti szeretettel köztűtött, és ha véletlenül nyelbeít a partit és neki is leesik egy-két korona, nem veti meg a jutalmat, főként, ha kiérdemelte.

Ez a Juckevics, a közsőrüs, aki jószándékból köztűtött, és aki nem egy, hanem számos sikert mutat fel, sem járt sikerrel Alizkánál. Az utolsó közvetítő, a sánta Szrúl ismer minden fiatalembert a környéken, Lupcsától a Vihorlátig. Ez a sánta Szrúl, egyben a márkás Schicht-szappan utazója, a közvetítésből csaknem mesterseget csinált. Mái is követel a péktől egy összeget, állítólag azoknak a kiadásoknak a fedezésére, melyek lánya esete következtében keletkeztek.

RINGWALD ERVIN (Bázel):

Körutazás egy hanglemezüzletben

I.

Ismerős dallamokra figyeltem fel. Hol is vagyunk, tulajdonképpen? ... Nem, ez itt nem Izráel, ez a bázeli utca, tisztább és unalmasabb, gazdagabb és szerényebb gazdagságában is. Itt senki sem rohan, mintha fontos elintéznivalója volna, itt mindenki megfontoltan megy tényleges munkája felé. Jobb itt élni, vajon? Ki is tudna erre a kérdésre számszázalékosan tárgyilagos választ adni? Biztos, hogy minden bázeli csak itt szeretne élni, biztos, hogy nem minden svájci szereti ezt a várost, iparával, svájci viszonylatban hangosságával. Azonkívül pedig minden svájci tudja: senol Európában nincs több rák, több és gyakoribb allergikus megbetegedés, mint Bazelen. De sehoh sem összpontosul kisebb területre ennyi vegyipar, mint éppen itt. De sehoh sem „fedeznek” fel több gyógyszer, mint Bazelen: minden egyes amerikai szabadalmazott, Bazel egyesgyeddel választol. S mégis: a svájciak nem laknak szívesen itt, többen laknak inkább a havasok annyira eldugott völgyeiben, hogy meg a televízió sem jut el odáig. Azt mondják: „Itt is kell laknia valakinek, hogy Svájc Svájc maradjon”. Egy kibucnyik mondta nekem. 1974-ben, a Libanonot elvalasztó határ mellett: „Itt is kell laknia valakinek, hogy Izráel megmaradjon”, és ugyanezt mondta egy Ejlalban élő falassa is. Bazelben rengeteg külföldi él, noha svájci is élhetne, de a svájci nem keresni akar, hanem Svájcban élni.

Azt mondják: „Pas d'argent, pas de Suisse”, ha nincs pénz, nincs Svájc. A svájci dolgozni akar és még nem találkoztam Svájcba vágyó külföldivel, aki Svájcban paraszta vagy juhász szeretett volna lenni. Joggal kérdik a világ leggazdagabb országának polgárai: Ezek a külföldiek; vajon, azt képzelik, hogy a nyakunkon élhetnek? ... Munka nélkül? ... Városainkban? ...

A svájci állampolgárság tizenkét éves itt-tartózkodás után kapható meg, de csak megkapható, nem adják meg automatikusan. — Azonkívül könnyebb állampolgárnak lenni egy nagy-, mint egy kisvárosban: tudniillik, mindenki annak a helynek a polgára lesz, ahol él, a község adja meg a polgárjogot és nem az állam. Kiválasztottaknak. Akikről úgy találják, hogy beleérték magukat a közösségbe, hogy svájci barátaik vannak, hogy már nem idegenek. Így is mindenkinek generációkba kerül, míg valóban svájci lesz — és alig lesz valaki is. A bepolgárosodást elsősorban a magyar, cseh, a lengyel, a chilei menekültek kéri, hogy legyen egy érvényes útleveleik. S közben honvágyuk van.

Az olaszok, spanyolok, akik már évtizede itt élnek, azok maradnak, akik mindig voltak. Én izráeli maradtam, mert nemcsak magamat és Izráelt tisztelem, de Svájcot is, minek legyenek más, mint a svájciak, akik Brazíliában élnek és svájciak maradtak, minek lennének más, mint az itt élő olasz vendégmunkások? Egy kirakat előtt álltam meg,

az üzletből hallatszák ki az utcára a zene. Izráeli dallamok.

II.

Magamról írok és senki másról, nem tanítok senkit sem. Magamnak élvezem a zenét, — ha Schönberget szeretem, magánügy, ha az úgynévezett klasszikusok közül jobban szeretem Bachot és Tildemannt Mozartnál, ízlesem dolga.

Svájciak vesznek izráeli népdalos hanglemezeket, Shlomo Carlebachot, Chava Albersteint is, a „müsongokat”, az ál-templomi zenét. Schönberg, Milhaud, Bloch, Mahler, ime a „modernklasszika” amit én szeretek, véletlenül valamennyi zsidó, Frank Martin nem az, sem Ravel, sem Stravinszkij, sem Satie, pedig őket is szívesen hallgatok. Nézem a lemezeket, Stravinszkij Perlman játssza, Satiet Abravanel vezényli, Martint Zuckerman és Barenbojm interpretálják. Mindenütt zsidók, végtelen sorokban: Ormándy, Kertész, Solti, Széll, Doráti, Gilels, Berman, Aronovics, Friedlaender, Ben Chájim, Pártos — Izráel, zenei területen, nemzetközi kultúrtenyező — Atzmon, Inbal, Majszkij, Weisenberg, Rubinstein, Stern, Menuhin, Milstein, Heifetz, Ojsztrah, Szeryng, Serkin, Zeitin, Walter, Klemperer, élők és már nem élők, Kreisler, Elmann, Has kil, Costa — minek is folytatnám? Nem kizárólagosan, de szívesebben veszem a zsidó zeneszerzők műveit, a zsidó zeneművészek interpretációját, úgy, ahogyan a svájci is legszívesebben Honeggert és Wyttenbachot hallgat, ha Dubois vagy Sacher vezényli műveiket.

A hozzánk hasonló áll legközelebb hozzánk, ami hozzánk tartozik, a legszebb, a mi gyermekünk a legokosabb. Nem tagadom a letagadhatatlan értéket, de nem mindig a legértékesebbben szedem áll hozzánk a legközelebb. Ennek ellenére hiszem — kis is fogalmazta ezt így? —, csak az becsülheti igazán a másik hazáját, akinek hazája van, csak az, aki saját népet becsüli, értékeli a többi népet is.

A svájciaknak van hazájuk. Szeretik a saját népezőjüket és

szeretnek idegen népezőket is; az izráeli hanglemezeket éppen úgy százezerszámra adják itt el, mint Dumitru Zamfir román népzene alkotásait. Haydnben szépek a havasi néptáncok, Chopin gyönyörű polonaise-ket, lengyel motivumokat alkotott. A svájciak, mint a világ minden népe, a hozzájuk hasonlót értékelik. A kibucnyikokat, a parasztokat, a hazafiakat, az ország építőket, a hazaszeretőket.

Ne becsüljük le az európaikat. Tudjuk, hogy a német, az olasz, a baszk, az ír, a breton terroristák az araboktól kapják a fegyvert (éppen egy hete, hogy a zürichi utcán agyonlőttek egy nőt és megbeszítették két másikat), és Izráel az egyetlen demokratikus erő a Közelkeleten.

A zsidókat a kibucnyikok, a katonák miatt becsülik, mert ezt becsülik sajátmagukban is: a föld hőz-kötöttet, a harcost, a hazafit. A jorédot sehoh sem becsülik, ő okoz, csak ő okoz antiszemitizmust. Az Izráelben élő marokkói munkásnak több a becsülete, mint a zsidó értelmiséginek.

Ha nem így volna, ha nem így lett volna, már Einsteinért, Freudért, Ehrlichért, Pissaróért megérdemeltük volna, hogy megbocsássák létezésünket. De antiszemitizmus mégis leginkább ott volt — Németországban —, ahol a legtöbb Nobel-díjast adtuk.

HOH * HAIFA

A HOH haifai helyi csoportja és az Idősebbek Klubja a Dr. Weitzner Centerben. Pevzner atca 2, 1980 január 1-én, kedden d.u. 5 órai kezdettel

DÁN OFRY

író és újságíró

A 80-AS ÉVEK ÜZENETE

ímen tart előadást.

Bevezeti: Székely Sándor
Háziasszonyok: Hammer Mirjam, Léderer Ilonka, Polacsek Jolán, Rosenhal Kató, Roth Kató

Költséghozzájárulás

uzsonnával: 40 font

Haifa és környéke magyar jiusujának minden tagját szeretettel várjuk.

VEGYEN CSILLÁROKAT A GYÁRBAN

— GYÁRI ÁRAKON

SZALONCSILLÁROK, ÁLLÓ-, FALI ÉS ASZTALI LÁMPÁK NAGY KIÁLLITÁSA

REVELATION

Bné Brák, Cáfion, ipari negyed, Hájárkon u. 65, III. emelet
Telefon: 79 06 95

40-es és 42-es autóbuszok — A kiállítás nyitva minden szombat este 10-ig, vasárnap, kedden és szerdán este 7-ig, minden hétfőn és csütörtökön d.u. 4-ig, pénteken déli 1-ig

BORKABÁTOK

nagy modell- és színválasztékban

férfiak és nők részére

„BIGDÉ CHÉN” * BLÜTHNER DAVID JUMI
ALLENBY 99 — I. EMELET — TEL-AVIV
(Nagytemplommal szemben) Tel. 29 16 93

Az UJ KELET képviselői

Értesítjük amerikai, kanadai és európai olvasóinkat, hogy három újabb kiadóhivatali képviselőt létesítettünk, ahol lapunk megrendelhető, hirdetések adhatók fel, és ahová a lappal kapcsolatos bármilyen problémájukkal fordulni lehet.

Az amerikai kiadóhivatal vezetője NYIRI JÓZSEF, 150-38. D. UNION TURNPIKE, APT. 8/H, FLUSHING, NEW YORK 1137. TELEFON 380-1558.

Megbízottunk Bécsben (Svájc, Svédország és Nyugat-Németország számára): ERIKA TOST, LIBRO-DISCO MAGYAR KÖNYVESBOLT, DOMGASSE 8 — A-1011 WIEN, TELEFON 527315.

Képviselőnk Montrealban, Kanada számára: PRÁGER ISTVÁN, 4658 DECARU Bld. TELEFON: 489-3353.

BÉKÉT IZRÁELNEK!

KELLEMES CHANUKA ÜNNEPEKET KIVÁNUNK MINDEN MAGYAR-ZSIDÓ EGYESÜLETNEK ÉS TAGSÁGÁNAK BÁRHOL A VILÁGON

Mr. & Mrs. TIBOR J. WALDMAN
(New York)

Küldjön vámmentes IKKA ajándék-utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

A novemberi (11-es) listára feladott megrendeléseket december 6-án kiosztották Magyarországon.

A decemberi 12. sz. listát, január közepén történő kiosztásra DECEMBER 27-ÉN ZÁRJUK

Megrendelőhelyek:

JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2. Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9—14 és 4—7-ig. — Kedden délután zárva.

TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em. D.e. 9—12.30, d.u. 4—6.30 között. Telefon 655052. Pénteken zárva.

BEER-SEVA: Frankfurter István, Háácsmút 49—51. Telefon 38701.

Levelezést kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27 címre kérünk.

FIGYELEM!

IKKA az egyetlen vámm- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA

TUZEX ajándékbonok kaphatók

Csehszlovákiába való küldésre

Tabák László:

A komputer utolsó üzenete

Egy komputer meghibásodása miatt szovjet rakéták elleni riasztást adtak az Egyesült Államokban. A Colloradói ellenőrző központ technikusainak hat perc volt szükségük ahhoz, hogy a hibát megállapítsák. Időközben az amerikai harci repülőgépek szállt fel, néha a megkegyült elektromos ágyrakétatmadást jelzett. Atomtöltetű rakétákat nem vetettek be, mert erre csak az elnök utasítására kerülhet sor. Carter, és hadügyminisztere Brown, csak a hiba felismerése után — értesültek a riasztásról.

Mindenki elsiklott a hír felett, pedig a téves riadó hatperces története többet mond el a korról, amelyben élünk, mint bármely államfői választási beszéde. Mindenek előtt az derül ki belőle, hogy az ember — hála Istennek — kérdéssel viseltetik saját zsemmitársa iránt. A téves jelzésről hat perc alatt megállapították, hogy technikai hiba következett, ami azt jelenti, hogy eleve nem fogadták el a komputer véleményét, noha nem tudhatták, hogy valahol kiégett benne egy gombostűfej nagyságú villamos ellenállás. Hat percet fordítottak egy esetleges hiba felkutatására — noha ebben az esetben hat perc késés a fél emberiség megsemmisítését jelenthette volna. A szovjetek SS-20 típusú rakétáit három atomfejvel látták el, és mindegyik töltet robbanóereje hétszer akkora, mint a hírosimai atombombáé volt. Arról nem is szólván, hogy egyetlen száz megawattos hidrogénbomba, amelyből mindkét fél többszáz darabbal rendelkezik, elegendő a teljes emberiség elpusztítására, ha sikerül kellőképpen csoportosítani őket.

A hat perc értéke: a Szovjetunióbeli Kamsatka félszigeten kilőtt atomtöltetű rakéta 14 perc múlva New Yorkban robbant.

Vajon, ha nem derül ki hat perc alatt, hogy a komputer „tévedett”, mennyi ideig próbálnak még megbizonyosodni arról, hogy

a riasztóberendezés kifogástalan állapotban van-e? Persze azt is kérdezhetnénk: mit ér egy ultramodern riasztóberendezés, amely a perc ezredrésze alatt észleli a veszélyt, ha utána hosszú perceket kell ellenőrizni, vajon nem azért beszél-e atomháborúról, — mert kihullott belőle egy sróf!

A helyzet ellentmondásosnak látszik: a világ legelőkeltebb gépe, tökéletes. Az ember megalakította az eddig elképzelhető legbonyolultabb, legravaszabb gépet, az elektromos agyat, hogy azután olyan gyanakvóan tekintsen rá, mint a börtönviselt tőkmgkereskedő rozzant mérlegére.

Ennek az egészséges gyanakvásnak köszönhetjük, hogy még életben vagyunk. Enélkül, a new-yorki és a moszkvai lakosok milliói már a mennyország és a pokol kapuinál sorban állva szólnának a túlvilági bürokrácia anyagi mosollyal, vagy örögi fogcsikorgatással tehetetlenkedő tisztviselőit, akik a váratlan bevándorló-áradatnak nem tudnák biztosítani sem a diétányi- és szárnyszükségletet, sem a kényelmes és korszerű szurkos kazánokat. Azon a helyen pedig, ahol a Fehér Ház, illetve a Kreml állt, a Guggenheim Múzeum, vagy a Trejajakov képtár, a Carnegie Hall, meg a Bolsoj Theater, a Fifth Avenue és a Moszkva-parti sétány volt, csak a füstölögő rádióaktív hamut kergetnék a meteorológiai szabályok szerint közlekedő érzéketlen szelek.

Mert nyilvánvaló, hogy a riasztó jelzést közlő komputer ellenőrzésére engedélyezett idő véges. Az ellenőrzés nem javítás. Ha a technikusok tudják, hogy a gép hibás, akkor akármennyi időt fordíthatnak a javításra, hiszen a jelzései csak tévesek lehetnek. Ha azonban nem tudják, hogy meghibásodott, csak ellenőrizni akarják és nincs kéznél egy összehasonlításra alkalmas másik komputer, a vizsgálat napokig is eltarthat. Az a kérdés: mikor kell

abbahagyni és kijelenteni, hogy a komputer jelzése igenis helyes, nosza induljon az ellen-atomtámadás?

— Vegyének még egy komputert — mondaná a hadi költségköltség amúgyis megnyomorított közember — legfeljebb lemondok feleségem télkabátjáról! Igenám, de ha a komputer tévedhet (márpedig ez máris kiderült), mi bizonyítja, hogy nem a második, az ellenőrző komputer romlott el? Ha az ellenőrző komputer azt állítja, hogy a veszélyt ismételtető elektromos agy elvesztette a fejét, ez még nem azt jelenti, hogy igaz van. Lehet, hogy neki hiányzik egy kereke. Ezért le kell ellenőrizni az ellenőrző komputert is, hiszen az emberiség léteiről van szó, és ha ez újabb hat percbe kerül, már nem is érdemes jelenteni az észlelést, mert amire az elnököt kiráncigálják az ágyából, vagy egy választási gyűlés bankettjéről, a probléma örökös, egyszer és mindenkorra elveszti jelentőségét. (Az említett konkrét esetben a hat perc elteltéig még mindig nem értesítették az elnököt.)

Mayad tehát az egyetlen komputer és a legfeljebb hét percre korlátozott ellenőrzés. Ha ezalatt nem derül ki, hogy a komputer jó, vagy rossz, ezt a civilizációt leírhatjuk, akár a babilonit. Azért gondolok hét percre, mert a páriásos játék elvei értelmében, a nyolcadik percen már legfőbb ideje elindítani a visszavágást, hogy a másik fél megsemmisítése se szenvedjen nemkívánatos haslasztást.

Ebben a szakaszban az egymás mellett, de ellenkező irányban elshuhanó rakéták tulajdonosai a műbolygókon elhelyezett csodálatos műszerek segítségével, már pontosan megállapíthatják, hogy hány perc van még hátra a csodálatosan tudós világnak, mielőtt visszazuhan a kökorszak fagyos sötétségébe. Felmérhetik a rakéták útvonalát, sebességét, hatóere-

jét aerodinamikai adottságait. — Egyetlen dolgot nem fognak tudni a végső pillanatban sem: azt, hogy kinek a komputere tévedett. Mert a moszkvai komputer sem jobb, mint a washingtoni. Már csak azért sem, mert Moszkva Washingtontól vásárolta. (Miatán, már nem emlékszem, milyen látogatást tették egymásnak Carter elnök hetekre letiltotta a megrendelt elektromos agyak leszállítását.)

Vagyis, a moszkvai komputer is jelezhet tévedésből egy amerikai atomtámadást, és mert a szovjetek hét perc alatt nem jönnek rá a tévedésre, (miért ismernék jobban az amerikai komputert, mint az amerikaiak?), elindítják a saját rakétáikat. Ha az amerikai komputer jelzi az orosz rakétákat és az amerikai szakemberek hét perc múlva úgy döntenek, hogy a komputerük nem tévedett, elindítják az ellentámadást. Soha senki nem fogja megtudni, melyik komputer tévedett. Igaz, hogy nem is lesz, aki firtassa ezt az egyébként mellékes körülményt.

Persze, a tudomány szinte elképzelhetetlen csodákra is képes és nagyon valószínű, hogy egy szép napon előállítanak egy olyan tökéletes komputert, amely felismeri saját tévedését és arról értesíteni tudja az embereket. — Ebben az esetben, mielőtt a kiégett ellenállás miatt tévedésből mindkét oldalról elindított atomrakéták becsapódnának a célba, létének utolsó pillanataiban az emberiség hallhatja a csodálatos elektronikus agy minden hullámhosszon világgá sugárzott sajnálkozó bejelentését:

— Mellőfogtam egy kissé, emberek. Elnézést kérek...

VIDEOKOL 77

- ★ Fekete-tehér és színes televízió javító szolgálat
 - ★ Színes adás vételére antennák felszerelése
 - ★ A Kol Bo Shalom felé irányított antenna felszerelése
 - ★ A munkára gyakorlott technikusok ügyelnek fel
- Telefon: 785289, 783828

HOH • HAIFA

A H.O.H. és az Idősebbek Klubja, Haifa, 1979 december 18-án, kedden d.u. 5 órai kezdettel a Dr. Weitzner Centerben, Pevzner 2, rendezi meg tombolával és egyéb meglepetéssel egybekötött nagyszabású

CHANUKA ESTJÉT.

Megnyitó: Kovács Aladár, a klub elnöke.
Ünnepi beszédet tart: Dr. Sahn Izrael, ügyvéd, volt debreceni főrabbi,
„Izrael felelőssége és kötelessége a gálati zsidósággal szemben” címmel. - Gyertyagyújtás: Feldmann Miklós főkantór.
A művészi részben: Bloch Mirjam akkordeon művész, Weiss Jenő szájharmonika művész és Rosenthal Eliezer bariton, magyar, zsidó és fúvit számokkal szórakoztatják a vendégeket.
Főrendező: Rosenthal Eliezer, a rendezőbizottság elnöke.
Háziasszonyok: Admiel Jehudit — Blumentfeld Rózi — Grünbaum Marika — Guttman Fanci — Krausz Regina — Rosenthal Kati — Költséghozzájárulás uzsonnával: 30 font.
Haifa és környéke magyar jiusvjának minden tagját szeretettel meghívjuk.

BENAMY SÁNDOR:

BUCHENWALDBAN

Hiába fájdalmas, hiába tépi fel sebeinket, időnként magunk elé kell idéznünk a szörnyűségeket, hogy el ne tompuljunk, el ne lankadjunk az embertelenség elleni küzdelemben, sőt állandó készenlétben, mindig újult erővel harcoljunk, szálljunk szembe vele.

Mintha ledöntött tízezrek holttestein döccenne-dübörögne az autóbusz Weimarból Buchenwaldba: ezt az utat már a foglyok építették.

Szembem velem idős, magas asszony ül, tekintete szorongva keresi is-kerüli is a helyet, ahol férje elpusztult... Egy másik, vöröskés hölgy mintha érzékeltenebb lenne, bár ő is itt vesztette el az életét; még mindig az a keménytelenség aggasztja, amelyet jövet, a vonaton megevezt és amelyet odahaza már jónéhány nappal előbb kifőzött; izgatottan tanácskozik többünkkel is, ilyen, meg ilyen volt a sárgája, ilyen a fehéje... nem lesz baja?

Szerpentin emelkedésen frissen homokozott, félkör alakú tere érünk. Első pillantásra olyan, mint valami hegyi üdülőtelep, még az egyik földszintes, hosszú kás faházra szegezett „Postahivatal”-tábla is ilyesmire emlékeztet.

A háttérben: tölgyfaerdő. A fák biztosan tiltakoztak volna... Suttogásuk, susogásuk csupa intelem. Csak fül kell hozzá.

A varásos kapu a hirhéd felirat: „Jedem das seine!... Mindekinnek, amit megérdemel!” Akik bevésésére kényszerítettek, maga is fogoly volt itt: Weisgerber mérnök; életbenmaradt; most lent, Weimarból, a Niederschle Werke alkalmazottja... A másik rácsbetűsört — „Recht oder Unrecht, mein Vaterland!... Jó, avagy rossz hozzám... a Hazám!” — 1945-ben az angolok leszerelték és elvitték.

Belépve a kapu a tábor területére, legelőbb egy sivar porond tarul elénk, csupán egy földbetapasztott emlékkő figyelmeztet: mindjárt itt kezdődött az 1939-ben idehurcolt lengyelországi „lakása” — sátrakban zsúfolódtak és létszámolásához odavonszolták és szorosan maguk közt tartották halottaikat: számolták le öreik őket is, vehesék fel ételadagjaikat.

Szemközt, alig hatvan méternyire: az SS állatkeret létesített; majmok, medvék szórakoztatták a parancsnokok családtagjait... Hogy ki volt az állat és ki volt az ember, azt a Történelem már eldöntötte.

Hátrább, az erdőben, tartották fogva a Magyarországról kivonszoltakat; a fák lombjain át környezetüket, sorsukat fürkésző asszonyokat röviden csak „magyar libák”-nak (ungarische Gänse), a férfiakat „disznók”-nak „becéztek”.

Egy helyiség: falusi mészárszéknek hinnéd. Cementpadló, egy sor kámpó, amilyen felsejtések, félborjúk szoktak lógni, még távközük sem szélesebb. Futószalagon, percekben belül kellett az áldozatoknak egymást felakasztaniuk, már mint a soronkövetkezőnek az előzőt. „Schnell! Los!... Gyerünk, gyerünk! Szűk kis hurkot adtak, hogy a torok hamar megszoruljon. A holttestek féloldalasan himbálóztak. A kinek a szájában aranyfog volt, mellére jelet rajzoltak: égetés előtt a „kezelőszemélyzet” tudjon róla és kiüsse. (Igy is, nem egy alak lopódzott, rögtön felszabadulás után, a tábor területére, szűrővel, hálóval átszűrte a szétszórta hamvakat, hátha talál egy-egy aranyfogot, amelyet a meggyilkoltak szájában felejtettek.) Hogy vérük, váladékuk ne

csepegjen, cinkládába, vagy ahogy a hóhérok nevezték: húsládába (Fleischkasten) rángatták bele és egy piszkos, deszkafalu, széles liften már vitték is a hullákat utolsó útjukra, a kivégzőhelyek fölé épült hamvasztókemencékhez. Félig aknája csúszva, a lift most is a helyén görnyed, mintha legszívesebben a föld alá bújna szegénylétében. Előfordult, hogy az áldozatok még éltek a cinkládában és eleve nem kerültek a tűzbe. A krematóriumot kokszal fűtötték. Átlag ötven percig tartott egy-egy test elégetése... Most elvonultunk a hat, nyitott száju kemencénél. Egy tarkatirikós férfi utitársunk — friss pirosszínűnek találna a kemencék tégláit — kétségbe vonta, hogy itt valaha is égettek; halkan úgy vélekedett: utólag építették.

A krematóriumtól kijövet, rövid folyosón kell keresztülmenni, falán apró márványtábla: a felszabadulás óta itt járt franciaországi hozzátartozók kegyelele. Hármat lejegyeztem: „Marcel Le-long emlékére”, „Mon mari reglette, Adrien Robin, és csupán egy név: „Paul Deroux”.

A főhóhérok közül Alfred Berger és egy Wolfgang nevű, jelenleg egy katolikus iskolában tanító. A főparancsnok: Prinz Josias von Waldeck, lovagi birtokán, Arlonban gazdálkodik. Aki pedig a Gestapó képviselte a táborban, Lequercer komisszár, most főkomisszár Düsseldorfban.

Távonzunk a kihült pokolból. Még csak emléktárgyakat, albumokat vásárolunk. A lövgypárkány amfóra-sorából a mártírországok emléklángja intetet utánunk.

Aki magyarozott nekünk — Richard Kucharczh —, maga is nyolc évig fogoly, egy darabon elkísér bennünket. Borzalmas emlékei haláláig sütykóliák. Az ő feladata volt, hogy az „orvos szobában” és a vizisekciós helyiségben, ahol embereket élve boncoltak, rendben tartsa a vizisekciós, hogy a kicsorgó vért felmoshassák. Kucharczh szikár, melegtinktű férfi. Tagja volt a tábor 184 titkos csoportja vezetője, 850 főnyi ellenállási mozgalomának: rádió adó-vevőjükön a 3. amerikai hadserőnek adtak híreket, míg nem 1945 áprilisában nyílt felkelésben törtek ki: SS-öreiket elfogták s így valójában önmagukat szabadították fel.

Tarkatirikós férfi utitársunk ezúttal is kételkedett: — Hogyan szabadíthatták fel magukat, ha egyszer mindannyian elpusztultak?

Undorodva néztünk erre a fenekező alakra.

56 ezer embert végeztek ki a hitleristák Buchenwaldban. Róluk emlékeznek az „Ötvenhatezrek Tere” Weimarból.

20 ezen megérték a felszabadulást. 30–35 kilós emberek.

Az elegáns asszonyok nagy méreteiben is

Gazdag választékban ruhák, kosztümök, kabátok, bluzok, szoknyák, nadrágok — a mi vagy a vevő anyagából, gyári áron

LILIAN MODELL
Tel. 3-227870
Schatz 2, Tel-Aviv
Dizengoff 160 sarok

MAUSNERNÁL MINDEN NAGY!

A NAGY MÉRTEK (44–56) NAGY VÁSÁRA

NAGY ENGEDMÉNYEK ÉS NAGY VÁLASZTÉK!!

Jöjjön a Mausner céghez és nézze meg nagy ruha-, tunika-, nadrág-, kötényruha-, blúz- és mellény választékát az ismert minőségben. Udvarias kiszolgálás, meglepő árak.

50%-os engedmény 78/79-ES TÉL	40%-os engedmény ÁTMENETI SZEZONRA	20-30%-os engedmény 79/80-AS TÉL
Például: KOSZTUM 955-ös modell 1109 IL helyett 550 IL GYAPJURUHA 910-es modell 1428 IL helyett 700 IL	Például: RÖVIDUJJU RUHA 120-as modell 1550 IL helyett 930 IL VISCOZA RUHA 1527-es modell 1550 IL helyett 930 IL	Például: GYAPJU KOSZTUM 1848 IL helyett 1293 IL

A központi eladási raktárban: MAUSNER, Wolfsohn 15, Tel Aviv (Herzl 66 sarok)
Tel Avivban az eladás szombat este is, 1979 december 15-én, 18.30-tól 22.00-ig

MAUSNER KAPHATÓ ORSZÁGSZERTE

ÉJLÁT — Kol-Bo Center, Szd. Hátmarim JERUZSÁLEM — Butik Suzy, Rch. Pinesz 9
ARÁD — Ofnát Vénusz, Merkáz Mischári RÁMÁT-GÁN — Ofnát Deby, Rch. Hároo 2
NÁHARIA — Ofnát Cháná, Szd. Gáaton 1

...LEGTOBBUNK FEL MANGANYOSAN UTRAKELNI. Főleg mi, hiszen megszoktuk, hogy szülőkre, férjre, családra támaszkodjunk. Am eljön az idő a modern korban, amikor végül is saját lábunkra kell állnunk, erősitennünk önállóságunkat. Magányos utazás vagy tura végülis érdekesebb, szívesebb lehet; sokféle idegen, színes egyéniséggel van alkalmunk találkozni. Csak így lehet az utazás igazi kikapcsolódás.

A Nyugat-Kanadába való turán Jasper volt az első magányos állomás. A második napra a tura-buszba lépve, egyedül ülő fiatal nő mutatott helyet maga mellett. Így ismertem meg dr. Kathy Tillert Sidneyből, Ausztráliából. Az ut tiz napján naponta kilométereket tettünk meg sétálva. Családjáról, testvéreiről, barátairól beszélgetve le tudom mérni a kulturák közti különbséget és újra betekintést nyerni a mai fiatalok gondolkodásmódjába. Lemérhetem a korosztályaink közötti különbséget és másrészt a dolgokat, amik semmit sem változtak. Kathy nem lehet átlag-italai és iskolai nevelése közelebb állhat az angliához, mert rendkívül olvasott, nemcsak a szakmájában (pszichológia) képzett. Ő és a hozzá hasonló fiatalok — mondotta — lényegesen kevesebb televíziót néznek, mint Észak-Amerika fiataljai.

A MAI FIATAL NŐK ÉRZÉSVILÁGA alig különbözik a régebbi korokétól — csak a körülmények mások. Ők is, akár csak annakidején mi, várják a Kék Madarat, az Igazit. Ha az első férjéről vagy barátáról kiderül, hogy mégsem az igazi, utjaik mély nyomok nélkül elválnak, mivelhogy az első útközben nincs gyermek. Aztán újra várják a Kék Madarat, mert anélkül nem élet az élet. Közben szeretik karrierjüket. Életük nem a konyhaművészet körül forog. Kathy és társai nem versenyeznek a ruházkodás és ékszerezés terén. A jól kereső, önálló lányok kocsit tartanak, ami fontos az óriási városokban; házakat vesznek, utaznak, szolid lakásokat rendeznek be maguknak. Egészségesek és gátlástalanok.

Kathy jártas a zsidó tradíciókban és a vallás külsőségeiben, mert elvált férje zsidó. Gondolatban elképzeltem a német zsidó anyát, a lengyel-zsidó orvos apát a péntek esti vagy a pészachi terített asztalnál két fiukkal és körükben a kedves, szolid lányt, az ausztrál farmer leányt, aki lutheránus ugyan, de semmiféle vallást nem tart és aki nagyon szeretetreméltó lény.

Nem, a szülők egyik oldalról sem ellenkeztek. Az ő szülei felvilágosodottak, a fiu szülei pedig tőle remélték, hogy a 60-as években szélsőradikális elveket valló, majd különféle vallásokkal kísérletező fiukat jó utra téríti. Ami nem sikerült.

A Lake Louise türkiz vize mellett 4-5 kilométeres gyaloguton, erdők alján, newyorki értelmessarcu néger házaspárral társalognak sétáltunk vissza a hotel felé. Megvédik Carter elnököt. Szerintük bárki lenne az ő helyében e nehéz időkben, pontosan olyan helyzetben volna, mint ő. A dollár lecsuszása, az infláció, az olajválság és a politikai ügyek nem Carter idejében kezdődtek. A kormány és a nép tulköltekezése nem most kezdődött, a külpolitikai melléfogások sem. Ő csak elviseli az előző évek következményeit. Szívvel egyetértettem velük, mondván: jó alkotmánya van az Egyesült Államoknak, szerencsére minden négy

BREUER ELSIE (Montreal):

»Ki méltó látni a csodát...«

Évben új emberrel próbálkozhatnak.

MAGYAROKKAL AZ EGYIK NAGY HOTELBEN TALÁLKOZTAM BANFFON. Néhány ember állt a lobby közepén, amint elhaladtam mellettük, magyarul jaidult fel egy fiatal nő „...és innen hazamenni!...” Önkéntelenül megfordultam. „Hová haza?” — „Budapestre” — „És miért kell hazamenni?” — „Mert két fiam van ott” — „Kicsinyek?” — „Eppen az a baj, hogy nem. Nemsokára katonakötelesek. Nem jöhetnek ki.” — „Hallom, hogy jó az élet otthon?” — „Jó az élet! Majd ha innen futnának oda az emberek és nem onnan ide, akkor majd elhihetik, hogy igazán jó ott az élet. „Mi tetszik itt?” — „Oh, minden. Nem is tudom elmondani! — „A Balaton is szép, még a Mátra és a Bakony — nyugtattam” — „Oh, a Balaton szép, de tiz Balaton beleférne itt ezekben a tavakba. És a hegyek!” — „Honvágya-

— UTIJEGYZETEK —

lenne itt.” — „A testvéremnek, meg a sógornőmnek sincs — bemutatva őket — náluk vagyok most Edmontonban, ők is jönnek néha haza. Maga már volt otthon? „Nem voltam még, nekem sem volt még honvágyam...”

Katival ültünk a reggeliző asztalnál és az embereket figyeltük. Szép, őszhajú öreg házaspárt pillantottunk meg az ablakmélyedésben álló asztalnál. „Milyen szépek, milyen összeillők, öreg házások, édesek, milyen boldogok! Nézd!” — lelkesedtem. Kathy. Nézetem: 70-80 évesek, tényleg szép pár, ha ilyen lát az ember, hirtelen sóhajt ki az ég felé. „Egy egész életet leélni együtt, milyen szép lehet. Vannak mégis boldog emberek? Ki tudja?” — tűnődtem Kathy felé.

parkban egy padon üldögélve találattam rájuk. „Barátnőmmel megállapítottuk, hogy maguk itt a legszebb házaspár. Meséljenek... szabad leülni?” Örömmel ültettek le és az öregúr rögtön azt kérdezte, hogy osztrák vagyok-e. Mondtam, hogy isteni akcentusom Ausztria szomszédságából való. Az öregúr örömmel mesélte, hogy az ő nagybátyja tervezte az első villamos járatokat Pesten és Budán. Tudom-e, mi a villamos? Megnyugtattam, tudom és megkérdeztem, hogyan tudja jól kiejteni a Pestet és Budát, hova való. Svájból való a családja, de ő már gyerekkora óta Amerikában él. Most Kaliforniából jöttek ide nyaralni. Gyönyörű itt. — „Kedvesem, ha Európa közepéről való, mit csinált a háború alatt?” — kérdezte csipelve a kicsike néni. „Ne beszéljünk szomorú dolgokról ezen a szép nyári estén” — kér-

ESTE, A SZIKRÁZÓ CSILLAGOK ALATT, a virágillatú

A MÁBÁT színház bemutatja ÁVRAHÁM GINDI patronálásával
A BRASIL TROPICAL-T ÚJ MŰSORÁBAN, A FIESTA TROPICANA-ban
RITKA ÉLMÉNY, — VALÓSÁGOS EXTÁZIS
TARKA NÉPVISELETEK ★ FERGETEGES DALOK ÉS TÁNCOK
BRASIL TROPICAL
35 SZÉREPLŐ ★ 10 TAGU ZENEKAR ★ RITKA SZÉPSÉGŰ ELŐADÁS

TEL-AVIV:
Héjchál Hátarbut, hétfőn,
1980 jan. 7, este 7 és 9.45
Héjchál Hászport, szombat
kimenetele, 1980 jan. 5, este
9 órakor
Jegyek elővételben: Hadrán,
telefon 248787 és minden
jegyirodában

HAIFA: Armoni mozi, szerda, 1980 január 2, 6.45 és 9.15 órakor
péntek, 1980 január 4, este 8 és 10 órakor
Jegyelővétel: Nova Berger, telefon 665272, valamint Gerbernél,
Náhárián: Séruté Dávid, tel. 920330; Akkón: Séruté Simoni, tel. 910456

ÁJELET HÁSÁCHÁR: Jád Lörisonim, kedd, 1980 január 8, 4.30 és 7 órakor.
Jegyelővétel: Ajelet Hásáchár, tel. 37592; Cfáton: G rünbaum könyvüzlet, tel. 30249,
Kírját Smonát: Bár-Séset, írószervezet, tel. 40337

EJN GEV: AMFI „Kinorot”, vasárnap, 1980 január 6, este 9.30 órakor
Jegyelővétel minden jegyirodában is.

JERUZSÁLEM:
Binjáné Háumá, csütörtök,
1980 január 3, este 9-ór,
Kláim jegyiroda, tel. 240896
és Kártisz On, Káháná és
Ben-Náim

tem én. „You know, a férjem nem hiszi el, ami történt. Hiába látja a filmeket, hiába olvassuk újra és újra, nem hiszi el, ami történt. Kedvesem, mondja el neki!” Az öregemberre nézek, aztán az égre, a gleccserekre. Sajnálom a szép estét, sajnálom magam. „Mit nem hisz el?” — kérdeztem lemondóan. — „Semmit sem hisz el — mondta a néni. — Amit mindenki tud, hogy embereket öltek ott. Mondja meg neki.”

A bácsihoz fordulok: „Mit nem hisz el? Zsidó vagyok...” — „Istenem! Akkor csak mondja el neki. Maga ott volt! En tudom, hogy igaz minden, amit mondanak” — kiált a néni. A bácsi arcába nézek hitetlenül, szemrehányóan. „Hol vannak a szülei és testvéreim? És 49 családtagom?” — „Öregem voltak...” — mondja ő. — „Apám, anyám 46 évesek, húgom 15, öcsém 10 éves volt. Öregem?” — „Betegek voltak.” — „Nézek rá és rázom a fejem. „Mind a 49? És mind a többi 49? Ezerszer, százezerszer negyvenkilenc?” — „Mit látott? Mit tud bizonyítani?” — „Semmit sem. Csak azt, hogy egyedül élek a negyvenkilencből. Hol vannak a többiek?” — „Mondja csak neki. Mondja csak!” — izgul a néni. — „Mit látott Sze mélyesen mit látott? Mit tud bizonyítani?” — kérdezi a férfi makacsul.

Mint mindig, ízléstelennek tartom erről beszélni idegennek. Ez az egész olyan nagyon privát ügyünk. Mélyen fekvő privát gyász. Hogyan lehet erről beszélni idegeneknek? — „Mit látott?” — „Biztos vagyok benne, hogy tudja, mit látott a túlélő és mit nem láthatott. A füstöt láttam, a lángokat éjjel és nappal. Éreztem az égett csont szagát és fogom érezni, amíg élek. Bizonyítani? Nem vádolt vagyok, de áldozat. Nem nekem kell bizonyítani. Hová tűnt el az a sok ember? Tessék elmondani, hová tűntek. Egymillió fiatal gyerek. Mutassák meg, hogy élnek valahol.

A néni szemében könnyek csillogtak. — „En mindig elhittem. Hiszen katona fiam mutatott fényképeket a háború után... — „Vannak gyermekeik?” — „Csak nekem van négy. Neki nincsenek. Talán azért olyan kemény, cinikus, kérlelhetetlen...”

A bácsi már régen otthagyt bennünket, a vízparton sétálgatt. „Hol élt a férje azelőtt?” — „New Yorkban. Zsidó kereskedők között, egész életében. Azt mondja, ismeri őket. Csak mese, propaganda az egész...”
Elbúcsúztam a nénitől.
Másnap reggel elhagytuk Chateau Lake Louise. Kathy nagyon csalódott volt az öregek miatt...

AZ UT HÁTRALEVŐ RÉSZÉT egy párizsi öregúr társaságában töltöttem. „Ösödök óta” él ott. Előbb ment Párizsba, mint sem én születtem volna, a numerus clausus miatt, amin neve miatt nem is lepődtem meg. Régen járt itt. Tipikus turista, tipikus európai. Kérdései is tipikusak. Rendszerint derülök és bosszankodom rajtuk egyszerre. „Milyen itt a gazdasági élet?” — „Mint mindenhol, rosszabb, mint volt.” — „Igaz, hogy 9 százaléka munkanélküli?” — „Talán a fele igaz. Az a fele, aki ötvenen felelül, el lett bocsátva és már nem elég rugalmas, hogy más szakmát tanuljon, vagy máshol illeszkedjen be, avagy más vidékre költözzön. Ez az igazi munkanélküli. A munkanélküliek másik

része nem akar dolgozni vagy válogató. Az ambiciótlan embernek munkanélküli vagy jótékonyági segély is elég megélhetésre, avagy a fekete munka kikészítésére. Bizonyos szakmákban évek óta lámpással sem lehet találni szakembert, és ez még rosszabb lesz a jövőben. Ezért jó az új emigráns. Annak még a gyermeke sem lesz válogató. Ha nem lenne új emigráns, ki kellene találni őket.” — „Mi igaz az iskolákkal? Ugy hírlík, rosszak az iskolák, rossz a nevelés.” — „Az attól függ, milyen iskolák, és hol. A mi környékünkön nagyon javultak 20 év alatt.” — „Gyenge a tanerő?” — „Nem gyenge, de más, mint Európában. Talán a szülők ambiciózus befolyása hiányzik inkább, mint a jó tanerő. Am mindennek dacára sok az értékes, híres tudós, kutató, orvos-professzor.” — „Igaz, hogy 10,000 dollár a tandíj?” — „Meg kell különböztetni az Egye sült Államokat és Kanadát. Kanadában minden egyetem állami juttatásban is részesül, tehát nem drágák az egyetemek. Am a távol lakó diáknak a bennlakás és ellátás itt is pénzbe kerül. Az Egye sült Államokban kétféle egyetem van: ingyenes-állami és privát, ami drága és nagyon drága.

— „És Kanadában?”
— „Nemcsak Kanadában, de az USA-ban is, a jöhető gyerek ösztöndíjjal tanul vagy állami kölcsönrel. Vagy rendszerint, ha nincs félre nevelve, nyaranta maga keresi meg a tanulásra való, fiuk és lányok is. Itt, körülöttem, a kanadai milliommok és billiomosok gyermekei is.” — „Hogyan van az, hogy az amerikai ember nem kulturált?” — „Amerika 200 éves, Kanada 100 éves születésnapját ünnepelte nem rég. Az emberek milliói itt nem egy ezeréves társadalom tagjai. A száz évvel ezelőtti emigráns nem a kulturált, nem a gazdag néprétegből jött. Nemzedékeken át fejlődik csak ki kulturális igény. A mindenkori normális új emigráns először hallatlan munkával megalapozza életét, azután jöhet a többi, mint a tortára a glazur. Az amerikai vagy kanadai nemzet emigráns-nemzet, új nemzet. És jaj annak az emigránsnak és jaj annak az új nemzetnek, amelyik nem széles, erős alapokra épít. Akinél előbb jön a máz. Csak a felelőtlen, éretlen ember vagy nép kezdi az életet a felülettel. balettel, házikönyvtárral, kárpittal a falon, stb.” — „Ezek az átlagemberek itt körülöttünk, másod-, harmad-generáció már. Ezek sem kulturigényesek?” — „Ezek már jól haladnak előre. Láthatja a hatalmas könyvtárakat, szűfolt koncert-termeket, operaházakat, jó múzeumokat, főleg a nagyvárosokban.”

ELMESÉLTÉM NEKI, hogy amerikai zsidó menyemnek házassági évfordulójára művészi illusztrált könyvet vettem: Elizabeth Barrett Browning verseit. Kinyitottam neki a könyvet a Portugál Szonetteknel, ott a XXI-es számnál, ahol a vers szinte muzsikál. Menyem mosolygott, férjére nézett és neki sugta: „Már a középiskolában is utáltuk a verseket.” De ez nem azt jelenti, hogy senki sem szereti a verseket Észak-Amerikában. Mi a kultúra?” — „Más a kultúra és más a civilizáció.” — De még mennyire! Az átlagember sem kulturált, sem civilizált nem volt Európában. Az átlagember itt sem az. De volt egy kulturált osztály ott is, ez itt is létezik.
A kulturált osztály kialakulása nem függ operaházaktól, sem bármiféle nagy házaktól. A kultúra mindenhol kitermelődhet nagyon kevés „eszköz” mellett is, tudásra, kultúrára szomjas személynékre vagy népekre között. Babits Mihály ezt így fejezte ki: Ki méltó látni a csodát/ az a csodát magában hordja.

BUCSU

FRIEDRICH TORBERGTŐL

A németnyelvű írók egyik legismertebb és legnépszerűbb alakja november 10-én eltávozott az élők sorából. A Bécs-Prága-Budapest kultúr-háromszögnek és a két világháború közötti nagy irodalmi időknek utolsó szereplője, mondhatjuk, tanúja, sírba vitte magával azokat az emlékeket, amelyeket utolsó két könyvében, a Tante Jolesch és Die Erben der Tante Jolesch (Jolesch néni örökösei) címen megörökített. Ahogyan könyvének alcímében mondja, a nyugati világ naplementéje...

Torberg 1908. szeptember 16-án Bécsben született, anyai ágon magyar, apai ágon prágai családból származott. Első irodalmi sikerét Der Schüler Gerber (Gerber diák) című művével érte el. Max Brod figyelt fel rá: nagyszerűen jellemezte az akkori iskolai rendszert és a tanári önkényt, persze átvitt értelemben az általánosságban fennálló viszonyokra. 1938-ban Svájcban keresztült, az USA-ba került, s ott élte át a hitleri időköt; 1951-ben tért vissza Bécsbe, ahol műveivel sorozatos sikereket ért el. 1958-ban, professzor címmel, 1966-ban Bécs városa publicista díjjal, 1968-ban az osztrák közoktatásiügyi minisztérium érdemrendjével, ugyanebben az évben a nagy nyugatnémet érdemrenddel, 1976-ban az osztrák tudományok és művészetek minisztériumának érdemrendjével tüntették ki. Néhány héttel halála előtt pedig a legnagyobb osztrák irodalmi díjjal ismerte el munkásságát az osztrák kormány.

Torberg minden művében, számtalan rádió- és tévészerlepe során, mindenkor kifejezetten hangsúlyozta a zsidósághoz való tartozását. Mindenkor németnyelvű zsidó íróknak mondogta magát. Süsskind von Trimberg című munkájával, kutatásai alapján kimutatta, hogy már a középkorban is léteztek német nyelvben éneklő és zsidóságukhoz ragaszkodó „Minnesangerek” (bárdok), akik zsidóságukat büszkén hangoztatták.

Ephraim Kishon műveinek állandó német fordítója volt. Fordítási rendkívül népszerűsítették Kishon műveit az egész német nyelvterületen.

A bécsi Bné Brit tagja volt, műveit nagyrészt a Bné Brit keretében prezentálta először. Ezeket az esteken az osztrák közélet, irodalmi és művészeti világ prominens egyéniségei találkoztak.

A főváros a régi temető zsidó részében díszsírhelyet adományozott, a temetésen az osztrák kormány és az irodalmi élet prominens képviselői jelenlétében, Prof. Dr. Akiba Eisenberg főrabbi végezte a gyászszertartást.

Torberggel a bécsi irodalmi és kulturális nagy múltjának jelentős alakjával, személyes jóbarátom is távozott. Roschánánkor Jeruzsálemből hoztam és családomhoz intézett levelében azt írta, nem talál méltóbb helyet, ahonnan jókívánságait fejezhetné ki, mint Jeruzsálim.

Ezekből a sorokból is kitűnik Izraelhez és Jeruzsálemhez fűződő végtelen szeretete, amit a temetésen a Bné Brit nevében mondott búcsúbeszédemben is kihangsúlyoztam.

A zuhogó eső dacára megjelent kb. 700 főnyi gyászoló között, személyesen jött el erre az alkalomra Izraelből Ephraim Kishon.

Dr. HACKER IVÁN

NEWYORKI LEVÉL

Az amerikai ORT-liga évi konferenciája New Yorkban, az ORT mozgalom 100 éves jubileumi ünnepségeire való előkészületek jegyében zajlott le a Summit nagyszálló báltermében, és azon a jelentősebb amerikai zsidó szervezetek is képviselték magukat. A Magyar Zsidók Világszövetsége képviselőiben dr. Brahm Randolph professzor vett részt. Az ünnepi invokációt Waldman J. Tibor ORT-alelnök, a Világszövetség díszelnöke tartotta. A százéves jubileumi ünnepségeket 1980 májusában, Jeruzsálemben fogják megtartani.

A Bné Cion több „magyar” csoportja is kitűnően sikerült műsoros társadalmi összejövetelt rendezett az elmúlt 2-3 hétvége során — izraeli alapítványai javára. A Nyiregyháza és környéke chapter kitűnően megszervezték, táncal egybekött díszvacsoráján Stein Edit elnöknő beszélt az elért eredményekről. Az alig pár hónappal ezelőtt megszervezték Eger és környéke csoport második vasárnap délutáni rendezvénye — az első sikerét is felülmúlta. Az ideiglenes vezetőség nevében Farkas Ibolya és Schwartz Sándor hangsúlyozták az izraeli alapítványok támogatásának fontosságát.

• Beregszász és környéke chap

KÖZÉLETI ESEMÉNYEK

AZ 50-İK JÁHRZEIT ALKALMÁBÓL

Reich Koppel emlékünnepele Budapest

Bensőséges ünnepség keretében emlékezett meg Budapesten az ortodox zsidóság néhai nagynevű főrabijára, Reich Koppel életművéről az ötvenedik Jahrzeit alkalomból.

Az agilis és minden tekintetben kiváló férfit a hírneves Rabi Chajim Szofer (Schreiber) elhunytá után választották 1890-ben budapesti főrabbinak. Csaknem négy évtizedes budapesti működése alatt a hitközség egyre fejlődött: a Kazinczy főtemplom, a Talmudtóra iskola, a Saszhchevra, stb., stb. intézmények létesítése a hitközség vezetőinek közreműködésével mind az ő agilitását hirdeti. Egész lénye, szíve telve volt Tórával. Huszonegyéves korától teljes 70 éven keresztül szolgálta ez a nagy gáon és kiváló szónok, a lelképásztor eszményi mintaképeként a magyarországi hitű zsidóságot. Megadott neki az a ritka kegy a Mindenhatótól, hogy hét évtizeden át — 1929-ben 91 éves korában bekövetkezett elhunytáig — nevelhette az

ifjúságot generációkon keresztül.

Rabbiműködésének 50 éves jubileuma alkalmából I. Ferenc József 1911-ben „Királyi Tanácsos” címmel tüntette ki. 1927-ben a felsőházi reformmal kapcsolatban az ortodoxia őt választotta felsőházi tagnak.

1979 szeptember 9-én (Elul 17) az ötvenedik Jahrzeit alkalomával a budapesti ortodox Saszhchevra — Fixler Herman elnökkel az élén — a hívők tömege mély áhitattal hallgatta Weisz Márton főrabbi és e sorok írójának emlékbeszédét.

— Ha csodálatos egyéniségre gondolunk — hangoztatták —, félszázad távlatából felénk hangzik a talmudbölcsékek megállapítása: „Nagyobbak az Igazak halálukban, mint életükben.”

A szijum banketten e sorok írója felelevenített reminiscenciákat a 91 éves kort megért Reich Koppelről, felidézve a nagy budapesti ortodox főrabbi halhatatlan egyéniségét.

GROSZBERG JENŐ rabbi, Budapest

• Natanján, a WIZO közönsége előtt időszerű problémákról adott elő Rappaport Ottó, az Uj Kelet szerkesztője. Braun Kató vezette be az előadást, zárót dr. Berg József mondott.

• Schön Dezső, lapunk volt felelős szerkesztője, európai utazásáról hazatért.

• Naschitz Frigyes izlandi főkonzul kéthetes hivatalos látogatáson volt Izlandban, ahol az államelnök és a külügyi kormányzat vezetői kihallgatáson fogadták. A héten hazatért.

• Jeruzsálemben, a HOH közönsége előtt Miron Eszter történelmi tartott előadást az Izrael létesítését megelőző UNO-határozat előzményeiről és jelentőségéről. Az előadót Székely Dávid mérnök vezette be.

• A Chug Jocé Hungária közönsége előtt Sáfát Avrahám ügyvéd, a belügyminiszter jogtanácsosa egyiptomi utjának tanulságairól tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. Katz Jákov, a szörvezt alelnöke vezette be az előadót.

• A Bné Brit rend tel-avivi Nordau páholyában Zehávi-Beregi Éva érdekes előadást tartott az édesapjáról, Beregi Arminról. Beregi Oszkár versmondását is meghallgatta a közönség — hangszalagról —, s Spéter Éva felszólalt. Az előadást Fürst Lea vezette le.

• Dr. Jesurun Eljáhu (Szabó Ödön) „A mi Jeruzsálemünk” címmel tartott előadást a páholy közönsége előtt, dr. Frenkel Jenő vezette be az előadót. A páholy nővéri körének legutóbbi összejövetelén Farkas Mirjám tartott előadást amerikai utjáról.

• Haifán, a HOH „Idősöbök klubja” közönsége előtt Goren Tamás író, újságíró tartott sikeres előadást „Akikkel találkozam” címmel. Schwartz Gizi 80-ik születésnapján — közéleti munkássága elismeréseként — a HOH díszoklevelével tüntették ki. Arnávi Gizi, Boros Blanka, Jiszráél Frida és Schwarz Gizi volt az est háziasszonya.

• A HOH tel-avivi nagytérképében sajtóértékeslet volt kedd

EGYMÁS KÖZÖTT

SZEMÉLYI HIREK

• Jókivánságokkal halmozták el a héten Baron (Steiner) Margitot, abból az alkalomból, hogy fia, Steiner Reuven György, a Bituach Leumi főosztályvezetője a jeruzsálemi fióktézett főnöke lett.

• A baráti kör tagjai szeretettel köszöntötték Keller Ferencet és feleségét, Jutkát, valamint orvos-fiukat, abból az alkalomból, hogy új olékként Szinerváraljáról az országba érkeztek.

• A héten elhunyt Halmi Klári — a néhai Halmi József újságíró, lapszerkesztő özvegye —, akit baráti körének tagjai kegyelettel gyászolnak.

• Kirját Atán nagy részvét mellett temették el Weisz Rózsit, a WIZO vezetőségének néhai tagját.

• Sok jókívánságot kapott a héten a Dimonán élő Freiberger Sándor és felesége, Anna, abból az alkalomból, hogy Jákov fiukat alezredessé léptették elő.

• Dr. Sándor László Bécsben élő magyar-zsidó újságíró, aki számos külföldi lapot tudósít az osztrák fővárosból, rövid izraeli látogatásra érkezett.

• Családi körben ünnepelték Jáári Imre Jiszráél főkönyvelőt (Bánovce — Chuliot — Tel Aviv) — 65. születésnapján.

• Rokonok és barátok kísérték utolsó útjára a Nagyváradról elszármazott Kesztenbaum Zoltánt, aki 86 éves korában Tel-Avivban elhunyt. Fiatalkorában a baloldali cionista körökben tevékenykedett Erdélyben. Özvegye, Ilonka, lánya dr. Izsák Ferencné és öccse, Armoni Dávid gyászolják.

• Temesvárról kaptuk a szomorú hírt, hogy Kugel Béla nyugalmazott banktisztviselő 74 éves korában hirtelen elhunyt. Kiterjedt erdélyi és izraeli rokonsága, valamint széles baráti köre gyászolja.

LEGJOBB SZÓRAKOZÁS EGY JÓ KÖNYV Gazdag választékkal várja önt **JERUSALEM KÖNYVTAR** Rch. Javec 2 Nálunk mindent megtalál!

SPECIÁLIS ÁRUSÍTÁS

EXPORT FELESLEGEK

JERSEY RUHÁK ÉS KOSZTUMOK

Divatos, sportszerű modellek minden nagyságban és különösen nagy méretekben.

TEL-AVIV, ALLENBY 76 (középső épület)

Nyitva egyfolytában 9-től este 6-ig — pénteken 12-ig

ÖNHÖZ VEZET AZ UT...

... AMELY A MI ÖTVÖS-MUNELYUNKBÓL INDULT KI

A Noga ötvösműhelyében tervezett és készült, briliánsokkal és más drágakövekkel kombinált aranykiszérek az utolsó szót jelentik az ékszer-iparban. A Noga-ékszereket sikerrel árusítják Párizs, London és New York ékszerközpontjaiban. Ön pedig közvetlenül a forrásnál szerezheti be őket. Ezekben a napokban avatjuk fel díszes, átépített kiállítási termünket. Az abban kiállított egyenőru ékszereken kívül e napokban bemutatjuk ezüsttárgyak és domborműveink rendkívül kiállítását is, J. A. Szadovszky iparművész alkotásait. Kéresse fel a Nogat, ahol csodálatosan szép ékszereket vásárolhat! Rendkívül kulturális környezetben lesz része. Nyitva: Naponta reggel 9-től este 7-ig, kedden is.

NOGA HAIFA

ékszerek azoknak, akik megbecsülik az eredeti beszerzési forrást Haifa, Kirját Eliézer, rechov Cánh 10, tel. 523636

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

• SZORMÉ ÉS BORKABATOK nagy választékban. Rendelésre is. Speciális olcsó árakban alkalmasságok - javítások vállalkozások. Tel. Aviv, Ben Jehuda 37, Tel. 653429.

• VILLANYBOROTYAK — javító szolgálat és árusítás — Csácskesz, Bialik 12, Rámát Gán, 736164.

• MERKAZ HAAVAZ. Tel Aviv, Hársón 21, Tácháná Merkazit, 333769. Nyitva 8-17-ig. Naponta friss liba, kacs és pulykahns.

• VESZUNK régi bútorok, friziderek, televíziók, szőnyegeket, felszámolások stb. 836315, 311845, 315485, Givatajaim.

• FREDI vesz friziderek, bútor, televízió, hagyatékok. Házhoz jön. 835886, Este 836362, 835510.

• CHANUKARA modern ELURA parókák külföldről, 700 — IL Szalon, Jonei, Alenby 93, Tel Aviv.

• „SUPER-CHOM” nap-boiler gyár. — Jaffa, Jehuda Margusa 8. — telefonok: 831864, 823814, 10 éves felettséggel dolgoznak. Képzésben 1,400 — + részletfizetés.

• FIZESSEN 5.500 — fontot, a fennmaradó összeget kényelmes részletre és a nap-vízmelegítő felszerelés a ház-tátra, polittan öntet, amerikai gyártmányú réz sugar-felvezők. — Telefon: 03-858175, — 03-842322, — 02-724392, — 04-735339, — 04-527438.

• NIROSTZA, szög hét edények privátoknak és barátságos rendezőnek. A gyár rakatáiban, Hecht Mose, T. A., Rechov Jehuda Hálévi 3. tel. 827627, vasárnapot csütörtökig, 8.00-12.00-ig.

• „PEER” takarítás, polish és fűrésztárolás árakon. Azonnali szolgáltat. Tel. 03-713954.

• BÉNI szállítási szolgálat az ország minden részébe, teljes felelősséggel és biztossággal, 830900.

• BÉNI vesz bútor, felszámolást, áru-készletet, örekségeket, mindenféle háztartási cikket. 838367.

• KOHEN vásárol házi és irodai bútor felszámolások, örekségeket, régiéseket, villamos dolgokat, stb. telefon: 833385, 472796.

• SZORMEK Alexandernál, javítások és átalakítások — felettséggel, Tel Aviv, Szirkín 27, Frishman és Mendele között, tel. 03-235033.

• FIGYELEM! Csillár- és lámpaüzlet kiállításai miatt a rátkár kiállításai engedély nélkül, „RAZ-OR”, Hársón 9 — (Tácháná Merkazit), Tel Aviv, szombat este nyitva 6-10-ig.

• JO SZOLGALAT — vesz felszámolásokat, örekségeket, háztartási felszerelést. 03-281392.

• MINDENFÉLE régi angol, német, francia, román könyvet vesz: Pollák, Tel Aviv, King George 36, tel. 248616.

• NIROSTZA, szög hét lábosok. — a Hecht gyár rakatáiban, Tel Aviv, Jehuda Hálévi 3. tel. 827627, 8-12-ig.

• „NIRA”, az ismert jónő jelenti, hogy új telefonszám: 925018, 14.00-tól 20.00 óráig.

• ELADÓ Ford Anglia kereskedelmi, 1965, 4 ülések, új motor, teszt, 04-642839.

• ELADÓ 2 új pelypaplan és hajszárító. POB. 28151, Tel Aviv.

• ELADÓ gumicsónak, új orosz zongora, billiárdasztal, 03-855077, este.

• SAUL vesz örekségeket, friziderek, felszámolásokat, 241374, este is.

• A. E. G. frígler, 2 ajtó, 15 köbös, kifogástalan, 13.000,-, este 7 után, szombaton egész nap, 03-28-36-44.

• ELADÓ új Riga zongora. 055-92319, Liszák.

• ELADÓ fogorvosi szék, Unit Ritter Silver berendezés, japán President Sanitas + alkatrészek, sürgős javítás. — Lundmann, Geula 33, Tel Aviv, 652931, 763839.

• ELADÓ Amcor frizider nagyszerű állapotban, telefon: 780845.

• SZOMBAT este divat bőrúr bazárja, példa nélküli árak, engedmény 50%-ig. Dizengoff 134.

KÜLÖNFÉLE

• „SELA” fűrésztárolás a megrendeléstől, az edények kivételétől. Egyéves garancia. Polish osztály. Engedély 197. — Tel. 473271, 425151.

• ARADI útiútes kiadó és bútorok és barátságos rendezőnek. A gyár rakatáiban, Hecht Mose, T. A., Rechov Jehuda Hálévi 3. tel. 827627, vasárnapot csütörtökig, 8.00-12.00-ig.

• „HOTEL „Miepe-Jám” 03-23730 — 03-783507, 03-701230.

• ERIK általános takarítás és polish szolgáltatás. Azonnali vegrehajtás. — 791872 és este 700763.

• MAGDA fogászati laboratórium vállalkozás fogorvosi javításokat, fel óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel Aviv, Balfour 27.

• „MAGI-CLEAN” szőnyeg és bútorhigiénizálás otthonában, folteltávolítás. 03-930645.

• PORAT és Kármel szőnyegjavító és tisztító üzem. Szőnyegtisztítás és kárpitozás házban munkásokportok által. — 73-824120, 03-824915.

• TRISZ-ARAD, biztonságos rások javítások. Donnemfeld, Cholom, Hátánám 2, tel. 856187.

• „HAMAVRIK” takarítás, polish és fűrésztárolás. Engedély 2250. Garanciával, azonnali szolgáltat. 03-763028.

• VALLALOM szobák és ajtó festését, friziderek és kádak felújítását, felettséggel. 705249, este.

• „ILANA” PAROKASZALON. Különböző „Elura” parókák. Legmodernebb parókákat valódi hajból rendelésre készítenek. Dizengoff 125, 03-224396.

• HIRDETÉSEK minden újságba, ajánlékok, virágok, fényképezési cikkek. — Merkaz Miszhári 37, Rámát Jozsef, tel. 867362, „Dina” virágüzlet.

• TELEVIZIO, rádiója elromlott, felettséggel javítja otthonában Smuel, a szakember. Givatajaim, Katzenelson 140, telefon: 312414.

• ARADON kiadó szobák és bútorozott lakások üdülésre és nyaralásra, telefon: 03-783507, 03-701230.

• KÖLCSÖNÖK! A sikunügyi minisztérium jószolgálatának gyorsan hasznosnak, kiegészítő kölcsönként. Bank Miskántatói Losikun, Tel Aviv, Káplán 2, tel. 258244.

• TELEVIZIO és stereo-javítás, gyors, nyitva tartó. Készítések, Teddy, a Bialik Rámát Gánból, 799267.

• SAJÁT maga felfedheti jövőjét héber magyarázatokkal ellátott kártyákkal. — IL. Kukuricamagokkal (cigány módszer), részletes magyarázatokkal, IL 250. —, rendes kártyák (cigány módszer), részletes magyarázatokkal 100. — IL. GAL-OR, Tel Aviv, POB. 37612.

• „SAMUELOFF” — amerikai és európai hallókészülékek, a hallókészülékek beállításai és mindenféle javítás. Könyvnyí orvosi felszerelés, egyéni vérvonalengedmény. Elem választék hallókészülékekbe, ipar és orosok részére. Rechov Ben Ari 19, Tel Aviv, (Dizengoff tér mellett), tel. 03-294491.

• „LANDAU”, Tel Aviv, Alenby 47, az udvarban, ernyő kiállítás, — alacsony árak.

• OLASZ, modell új csodaszép, bársony szalagarnitúra, eladó 19.000. — 03-740333.

• CHANUKAI akció! Meglepo árakon és kényelmes részletekben televíziók, stereo-berendezések, fűző- és melegítőpántok, mosógépek, friziderek, varrógépek, mixerek, porszívók. Új olcsókák vámentesen, 101 Eljáhu, Jaffa, sdr. Jeruzsálem 29.

• OPEL REKORD 1974, automata, 78.000 kilométer, nagyszerű állapotban, telefon: 749823.

• HOZZAERTÖKNEK: eladó német Steinway zongora, nagyszerű állapotban, 756876.

• VISSZA nem téré alkalom!!! Aló frizider, raktározásra és önkiszolgálásra, valamint asztaltörin hűtőszekrény új állapotban, tel. 827061, 825772.

• HASZNALT friziderek! Hazi és kereskedelmi; alkalmilag veszek, eladok, javítok, cserélek. „Kirur Levinzki”, Tel Aviv, sdr. Har Cion 17, Levinzki 90 sz. tel. 829554.

• FALISZEKRENY 15.500 —, upla fény felettséggel, 6950 IL, ifjúsági ányak, könyvespolcok „SEN” bútor, Bugrasov 26 a pinében, tel. 03-280493.

ÁLLÁS

• FIATAL nő keres nem idős háztartást vezetőket bentállással, külön szoba. 03-235736.

• RECHOVOTI biztosító iroda keres lehetőséget orszul beszélő tisztviselőt. Tel. 054-74504.

• SNIA, Dizengoff 133, Tel Aviv, keres gyakorló, raktározásra és önkiszolgálásra, valamint asztaltörin hűtőszekrény új állapotban, tel. 827061, 825772.

• ANALL angol-német levelezőket keresünk + telex, részbeni elfoglaltság. — 03-821282.

• IPARI, vagy kereskedelmi vállalatok könyvelést felettséggel vállal nyugdíjas. 918506.

• KERESUNK takarítónőt iroda-lakások, hetenként egyszer negyórara, 350 IL. 03/286563.

• „CHICK MODELL”, kabátok és kosztümök — keresünk varrónőket kézi munkára, Rechov Kalisher 46, Tel Aviv, tel. 03-657186.

• CUKRASZDA eladóként keres vasárnapi büntörököt délután, — pénteken délelőn, 03-234318.

• IDŐS hölgy mellé nemétől, jiddisül, beszélő gondozónő keresünk a délutáni és éjjeli órára. Tel Avivban, telefon: 801289, vagy 742842, Smuel.

• GONDOZÓNŐ keresünk másfél éves kislány mellé Kirját Nordaiban, telefon: 053-28816.

• IDŐS, kulturált úr mellé asszonyt keresünk háztartási vezetésére, naponta 8-10 12.30-ig. Tel. 228311.

• TISZVISÉLŐNŐT keresünk könyvelési gyakorlati fel állásba, kozmetikai laboratóriumba, Rámát Ganban, 255295.

• IDŐS, egészséges hölgy gondozására asszonyt keresünk, lehetőleg bennalvással, tel. 03-743162.

• VARRÓNŐ javításokat és átalakításokat vállal gyapjúanyagból, 821240, reggel 7-3 között.

• JIDDISUL és nemétől beszélő nyugdíjast keresünk részleges munkára pénzbeadással és önkiszolgálással. Hátánám 2, Rámát Gán, Arlorozov — Fruge, tel. 724511, 728997.

HÁZASSÁG

• „GOLDA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Hanevim utca 27, tel. 04-668971.

• „CEMED” Helena vezetés alatt. — Exkluzív ismerkedések házassági célból. Csak műveltségnek és jó megjelenésnek. Tel Aviv 03-245156, Haifa 04-85669, 04-81371, Jeruzsálem 02-225701, 02-219322, New York Madison 400, tel. 212-7599009.

• „RIKA SCHERF” nemzetközi házasságközvetítő iroda, Haifa. Hátánám 12, tel. 04-230333, holdgondozásokról biztosit minden korban. Forduljon bizalommal.

• KULTURÁL, lengyel származású, 66, megismerkedni komoly nővel házasság céljából. POB. 293, Szeret.

• SZIMPATIKUS, rendezett özevgyászony megismerkedni magyarajkú hatvanas, „Pirszun B. & B.”, Melchett 50, Tel Aviv, „29”.

• MAGANHIREDETÉS. Diplomás matematikus megismerkedni intelligens, szép kulturált nővel. 27-ig. POB. 1078, Beer Sava.

• JOLSZITUÁL Özevgyászony megismerkedni európaival, 60-gyel (telefonnal). Tel Aviv, POB. 134, 060371/IL részére.

• DOLGOZO, anyagilag rendezett özevgyászony férjnek 65-ig. Közvetítő nélkül. 03-724773.

• BARÁTSÁG. 55 éves nyugdíjas román, vagy heberül beszélő társnőt keres. Tel. 03-807242, ese és szombaton is.

• ÖZVEGY komoly, 57, megismerkedni özevgyásznyal. POB. 39561, Tel Aviv.

• 76 ÉVES kulturált férfi megismerkedni kulturált, 68-73 éves nővel. Leveleket kér P.O.B. 1256, Kirját Tivon cimre.

• CHANUKAI AKCIO! 29-40 éves férfiaknak beiratkozás ingyenes, a cermeni, nemzetközi házasságközvetítő irodában. 04-330533.

• MAGANHIREDETÉS: 30/170, intelligens kintinően szituált nő, tel. 053-39420.

• NYUGDÍJAS megismerkedni nővel, barátság céljából. — Levelek: Cholom, POB. 520, „Penzioner”.

• „DALIA”, Figyelem! Jeruzsálem, Haifa, Natania, Rechovot, Naharia, Beer Sava. — Csak a legjobb házasságokat ajánljuk, gazdag, jószituált házasságok Izraeiból és külföldről, 18-75 évig.

• „DALIA” házasságközvetítő iroda: Alcháziri 7, Sloimo Hámelech — Arlorozov sarak, Tel Aviv, 03-253506.

• „JOFFY” — 220868 — Dizengoff 212, 52 éves bécsi turistának, 43 éves német orvossal, 40, holland, turisták 32/175, 42 éves gazdagok, 30/190 orvos, mérnök 27/188, vallásos nők, férfiak, technikuskok.

• BOKEMIKUS, 44/175, özevgye, kötelezettség nélküli, felettséggel venne magyarajkú karcsi hölgyet. P. O. B. 36418, — Tel Aviv.

• ELVALT, idős, egészséges, jómódi, szimpatikus férfi, 70 körül elétársított — irvit, lengyel, jiddis, német nyelvek. Tel Aviv, P. O. B. 7620, „Atid” részére.

• MAGAS, egyedülálló áskénáz, önálló, kulturált özevgye hozzáillő feleséget keres. 03-659980.

• ORVOS özevgye keres 64-én felül férfi ismeretséget barátság céljából, POB. 1334, „507/A”.

• MERNOK, gyáros, 177/56, házasság céljából keres nemétől, vagy angolul beszélő, fekete hajú nőt, 42-46 között. Haifa, POB. 956.

• EGYEDULÁLO, unatkozó, intellektuál, 178/68, jómódi elétársítást keres. Levelek: Tel Aviv, POB. 16274/18, telefonszám megjelölésével.

• OFER — magánvívó, komoly, közvetlen magánismerkedések, átkötörtés, megbízható, biztonságos, külföldi kapcsolatok. Dizengoff 184, II. em., telefon: 03-220223.

• INTELLIGENS, szép, jómódi özevgyászony, 164/58, megfelelő keres, Haifa, POB. 36360.

• INTELLEKTUEL megkönyös, kedves, szép, egészséges hölgytel, 70-ig, Beer Sava, POB. 325.

• LENGYEL származású férfi finom nőt keres 55-ig, Kreisberg, Jeruzsálem, Ibn Gvirol 3, tel. 02-639835, délután 3-6 között.

• JO MEGJELENÉSÜ, egészséges, dél-amerikai, gazdag, 55 éves férfi, szép jóalakú, 18-20 közötti lányt keres barátság, vagy házasság céljából, aki nincs látszólag tartozók, csak szociális érzelmeikkel rendelkezők válasszaniak. Fénykép csatolásával, német, vagy magyar nyelven. Tel Aviv, POB. 3131.

• MEGBIZATO ozeretet keresünk heti háromszorra, ajánlásokkal, Givatajaimba, tel. 257003.

LAKÁS

• ALKALOM! Elutazás miatt 3 + étkezőszobás plusz telefon plusz zárt erkély. 03-227479, 03-837340.

• KIBERELNEK nem nagy lakást Neve Sáráthben nyugdíjas házaspár részére. — 410802.

• CHOLONBAN, Kirját Sárét, kiadó 3 szobás lakás telefonnal. — Eladó Blaupunkt televízió. 805043.

• 3 SZOBÁS HAZ, luxus, kert, hozzáépítési engedély, Kirját-Onon, eladó, — vagy elcserelem Cáfón tel-avivi lakással. Tel. 750882.

• KIADÓ Cholonban, Háaráv 12/32 sz. alatt két szoba, ebédlőszobával. Megtekinthető hétfőn 1-6 között. Telefon: 535033.

• 2 BUTOROZOTT szoba, frizider, gáz és telefon, magas-földszint Rámát Ganban, 03-767615.

• ELADÓ 2 és fél szobás modern lakás, összkomfort. I. em., Bám Jám, Rechov Hárešet, 889852.

• ELÁO Tel Avivban, a Szirkinen, — luxusházban két szobás és pompás cötagé-olc Rámát Hársónban, 03-253501.

• KIADÓ Cholonban földszint egy-szobás lakás különálló, fűtőszobával, 841811, d. u. 12-4 között.

• KULCSPENZERT két szoba telefonnal, 40.000 eladó — másfél Cáfóban, 980.000, két szoba 1.200.000, két és fél Hársónál 1.400.000, három luxus Hársónál 1.800.000, három luxus teloklás 1.600.000. Haviberbe két luxus telefonnal, három Hársónál telefonnal. — Jozszipovits, 231086, 288955.

• DUPLA luxus-szoba, fűtőszobával és reggelivel, turistáknak a Dizengoffon, tel. 220901.

• KIADÓ különbjeárató szoba nemétől, vagy magyarul beszélő fiatal diáknak, Tel Aviv, Dizengoff 338/1, este 6-7 óra között.

• RÁMAT GANBAN két és fél szobás, 60 négyzetméteres, földszinti lakás, — időseknek is, telefonnal és bútorokkal, — 03-234007.

• TELJES LUXUS! Két szoba, lift, parkolás és erkély sátornak, tel. 03-290307, 03-615988.

HÁZASSÁG

• „GOLDA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Hanevim utca 27, tel. 04-668971.

• „CEMED” Helena vezetés alatt. — Exkluzív ismerkedések házassági célból. Csak műveltségnek és jó megjelenésnek. Tel Aviv 03-245156, Haifa 04-85669, 04-81371, Jeruzsálem 02-225701, 02-219322, New York Madison 400, tel. 212-7599009.

• „RIKA SCHERF” nemzetközi házasságközvetítő iroda, Haifa. Hátánám 12, tel. 04-230333, holdgondozásokról biztosit minden korban. Forduljon bizalommal.

• KULTURÁL, lengyel származású, 66, megismerkedni komoly nővel házasság céljából. POB. 293, Szeret.

• SZIMPATIKUS, rendezett özevgyászony megismerkedni magyarajkú hatvanas, „Pirszun B. & B.”, Melchett 50, Tel Aviv, „29”.

• MAGANHIREDETÉS. Diplomás matematikus megismerkedni intelligens, szép kulturált nővel. 27-ig. POB. 1078, Beer Sava.

• JOLSZITUÁL Özevgyászony megismerkedni európaival, 60-gyel (telefonnal). Tel Aviv, POB. 134, 060371/IL részére.

• DOLGOZO, anyagilag rendezett özevgyászony férjnek 65-ig. Közvetítő nélkül. 03-724773.

• BARÁTSÁG. 55 éves nyugdíjas román, vagy heberül beszélő társnőt keres. Tel. 03-807242, ese és szombaton is.

• ÖZVEGY komoly, 57, megismerkedni özevgyásznyal. POB. 39561, Tel Aviv.

• 76 ÉVES kulturált férfi megismerkedni kulturált, 68-73 éves nővel. Leveleket kér P.O.B. 1256, Kirját Tivon cimre.

• CHANUKAI AKCIO! 29-40 éves férfiaknak beiratkozás ingyenes, a cermeni, nemzetközi házasságközvetítő irodában. 04-330533.

• MAGANHIREDETÉS: 30/170, intelligens kintinően szituált nő, tel. 053-39420.

• NYUGDÍJAS megismerkedni nővel, barátság céljából. — Levelek: Cholom, POB. 520, „Penzioner”.

• „DALIA”, Figyelem! Jeruzsálem, Haifa, Natania, Rechovot, Naharia, Beer Sava. — Csak a legjobb házasságokat ajánljuk, gazdag, jószituált házasságok Izraeiból és külföldről, 18-75 évig.

• „DALIA” házasságközvetítő iroda: Alcháziri 7, Sloimo Hámelech — Arlorozov sarak, Tel Aviv, 03-253506.

• „JOFFY” — 220868 — Dizengoff 212, 52 éves bécsi turistának, 43 éves német orvossal, 40, holland, turisták 32/175, 42 éves gazdagok, 30/190 orvos, mérnök 27/188, vallásos nők, férfiak, technikuskok.

• BOKEMIKUS, 44/175, özevgye, kötelezettség nélküli, felettséggel venne magyarajkú karcsi hölgyet. P. O. B. 36418, — Tel Aviv.

• ELVALT, idős, egészséges, jómódi, szimpatikus férfi, 70 körül elétársított — irvit, lengyel, jiddis, német nyelvek. Tel Aviv, P. O. B. 7620, „Atid” részére.

• MAGAS, egyedülálló áskénáz, önálló, kulturált özevgye hozzáillő feleséget keres. 03-659980.

• ORVOS özevgye keres 64-én felül férfi ismeretséget barátság céljából, POB. 1334, „507/A”.

• MERNOK, gyáros, 177/56, házasság céljából keres nemétől, vagy angolul beszélő, fekete hajú nőt, 42-46 között. Haifa, POB. 956.

• EGYEDULÁLO, unatkozó, intellektuál, 178/68, jómódi elétársítást keres. Levelek: Tel Aviv, POB. 16274/18, telefonszám megjelölésével.

• OFER — magánvívó, komoly, közvetlen magánismerkedések, átkötörtés, megbízható, biztonságos, külföldi kapcsolatok. Dizengoff 184, II. em., telefon: 03-220223.

• INTELLIGENS, szép, jómódi özevgyászony, 164/58, megfelelő keres, Haifa, POB. 36360.

• INTELLEKTUEL megkönyös, kedves, szép, egészséges hölgytel, 70-ig, Beer Sava, POB. 325.

• LENGYEL származású férfi finom nőt keres 55-ig, Kreisberg, Jeruzsálem, Ibn Gvirol 3, tel. 02-639835, délután 3-6 között.

• JO MEGJELENÉSÜ, egészséges, dél-amerikai, gazdag, 55 éves férfi, szép jóalakú, 18-20 közötti lányt keres barátság, vagy házasság céljából, aki nincs látszólag tartozók, csak szociális érzelmeikkel rendelkezők válasszaniak. Fénykép csatolásával, német, vagy magyar nyelven. Tel Aviv, POB. 3131.

• MEGBIZATO ozeretet keresünk heti háromszorra, ajánlásokkal, Givatajaimba, tel. 257003.

ÜZLET

• ALKALMILAG Natánja, Herzl utcán, nagy üzlet, haviberbe. 053-34839.

• ATADÓ szoba, munkára, 40 négyzetméter, Tel Aviv központjában, 820134.

• CAFON Tel Avivban eladó rendezett fogorvosi rendelő, 03-447703, 15-19-ig.

• KULCSPENZERT átadó üzlet, Tel Aviv, Sheinkín 14, Alenby mellett, tel. 283925.

HAIFA

• UJ KELET, Viata Noastra, Nowiny Kurier, Letzte Najesz, Chadsot Jisrael, Nasa Sztrana, Jom Jom, Saar 8 + apró hirdetés rovata és az összes többi újságokba kereskedelmi és családi hirdetések felvétele a „Sachar” hirdetőirodában, Haifa, Shapira u. 13, Tel. 662453. Nyitva naponta 8-20-ig. Este 20 óra után tel. 84267.

• HAIFA — kárptos vállalat mindenféle kárptos munkát, régít újra cseréli 04-235674.

• PERZSASZONYEGER, gyári szőnyegek, klasszikus értékes képek, nagy választékban. Eladás - vétel - csere, mindenféle szőnyegek tisztítását, szakszert javítását vállaljuk. — Telefon 04-666 779, Berkovics, Haifa, Rech Szidon 5 (Hanevim mellett), Haifa.

• FOGPROTEZISEK készítése - expressz javítás, újítás. Svájci nivó. — „Anbacher”, Haifa, Akiba utca 27/a, Tel. 04-664841.

• FIGYELEM! Lakások, üzletek, irodák, üzletelhelyesek, fűszerezés, hűtők, kulcsperényék, szőnyeg és haviberbe. Telefon 686613, Benis Szruvovici, Haifa, Hechalutz 7.

• PERZSASZONYEGER gyári szőnyegek, klasszikus értékes képek, nagy választékban, eladás - vétel - csere. Mindenféle szőnyegek tisztítását, szakszert javítását vállaljuk. — Telefon 04-666779, Berkovics, Rechov Szidon 5 (Hanevim mellett) Haifa. Nyitva szombaton este is.

• COHEN vesz bútorokat, villamoság, cikkek, felszámolások és antik tárgyakat. 04-660674, 04-224785, Haifa.

• SZOMBATON is! Vesz antik tárgyakat, friziderek, háztartási felszerelést. 640728, 728449, Haifa.

• KARMELEN, Kádimá, rendezett 2 nagy szobás lakás, étkezőszoba, zárt erkélyek, szekrények, magasföldszint. Tel. 04-84267, 04-662453.

• KIADÓ bútorozott szoba a Hádaron idős hölgynek Haifa, 04-661277, délelőn.

JERUZSÁLEM

• UJ JERUZSÁLEMBEN, Vita-Dent fogászati laboratórium. Fogprotezezek to-rosésnek és repedésnek javítása fél óra alatt. Protézisek felújítása, fogak potlása azonnali. Nyugdíjasoknak 20% engedmény. Jeruzsálem, Samaj u. 23, tel. 227878, 719594.

• ELVESZETT szalma-táska hétfőn, december 12-én, Jeruzsálemben, történelmi tárgyú foltyérakkal. A becsületessé megtalált díjazom. 02-523336.

• JERUZSÁLEMBEN gondozónő és háztartásvezetőt keresünk bennalvással, külön szoba van, tel. 02-812369, csak este.

• ELCSERELNEK bái-jami háromszobás Amírad lakásokat hasonlóért Jeruzsálemben, 02-719243, szombat kivételével.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

HAIFA
A HOH Idősebbek klubja Haifa, Dr. Weitzner Center, Pevsner (Szirkín) 23-án, vasárnap délután fél 5-ór megrendelt szokásos teadélutánját. Eladó: Erdős László tanár, „TAR-KA-BAR-KA EST” címen tart előadást. Mindenkit szeretettel várunk.
A HOH Idősebbek klubja Dr. Weitzner Center, Pevsner, d. december 16-án, vasárnap délután fél 5-ór a hagyományos teadélutánja keretében.

CHANUKA UNNEPELYT RENDEZ.

Unnepl beszéd: Láng Gyula tanár. Chanukai emlékek címen tart előadást. Chanuka gyertyagyújtás: Feldmann Miklós főkotár.
Mindenkit szeretettel várunk.
A HOH és Idősebbek klubja nagyszobás músort chanuka estélye kedden, 1979 december 18-án délután 5 órakor lesz megtartva.
— HAIFAN

VATIKE HASOMER CHANUKA ESTJE

A Vatiké Hasomer haifai csoportja 1979. december 15-én, szombat délután fél 6 órai kezdettel, chanuka első napján — rendezel meg hagyományos chanukaestjét, a Bné Brit Carmel Páholynak, Pevsner u. 11 szám alatti klubjában.
Gyertyagyújtás: Micháel Josef chávér, Dory Kádmon: zongoraszámkok. Unnepl beszéd: Dr. Cvi Ben Sloimo, tel-avivi chávér.
Összes somer testvéreinket, családtagjainkat és barátainkat együtt, ezután szeretettel meghívjuk.
Házasszonyok: Engel Lili, Natáli Joli, Kleinmann Anikó, Senhá Mancsi és Sárón Judit.
— HAIFAN

NATANJA

December 16-án, vasárnap este 8 órai kezdettel a „módióban” rendezünk terített asztalok mellett Gyertyagyújtás: REICH NAPTALI Unnepl beszéd: GONDA MOSE.
Házasszonyok: Elefant Frzsi, Fischer Olga, Löwe Bogó, Schwart Lili, Stern Irén, Stern Aliz.
Költésghozzájárulás fogosztással 25-IL. Szeretettel várunk mindenkit.
H.O.H. REER SEVA
H.O.H. PETACH-TIKVA
H.O.H. RECHOVOT
Chanukai innepélyek!
Gyertyagyújtás!
* BEER SEVAN, hétfőn, 17-én, 8 órakor a H.O.H. Nánási kultúrotthonában * PETACH TIKVAN, szerdán, 19-én, 8 órakor a Tria Sárét-teremben (Elővetel az Alia Könyvtárban, Mohliver u. 11).
* RECHOVOT, szombaton, 22-én, 8.30-ór a Városi kultúrházban (Meginim-park mellett), a Thália Színház bemutatja az ország nagy városaiban a nagy sikerrel futó színházi eseményét: „HALALOS TAVASZ”. Karády Katalin élete és dalai. Összeállította és a szövegeket írta: Leichter Eli. Dór Eva énekel. — Reményi József szavalt. Közreműködők: Polányi Gyöngyi. — Zenei vezető: Sugár Jenő. A második részben: Mollere klasszikus komédiáját: TARTUFFE (Elővetel 3 részben). Reményi József rendezése. Dór Eva, Polányi Gyöngyi, Reményi József, Weisz István.
Péntárfnyitás fél 8 órakor! Petach Tikvan elővetel: „Aliz” könyvtár, Mohliver u. 11 (Számozott helyek).

SZOMBATI NAPTÁR

1979 december 14, PÉNTEK
5740 Kiszlév 24
CHANUKA ELŐESTJE
Gyertyagyújtás:
Jeruzsálem 4.01
Tel Aviv 4.19
Haifa 4.08

1979 december 15, SZOMBAT
5740 Kiszlév 25
CHANUKA ELSŐ NAPJA
A szombat kimenetel:
Jeruzsálem 5.1
Tel Aviv 5.13
Haifa 5.15

A HETI SZIDRA

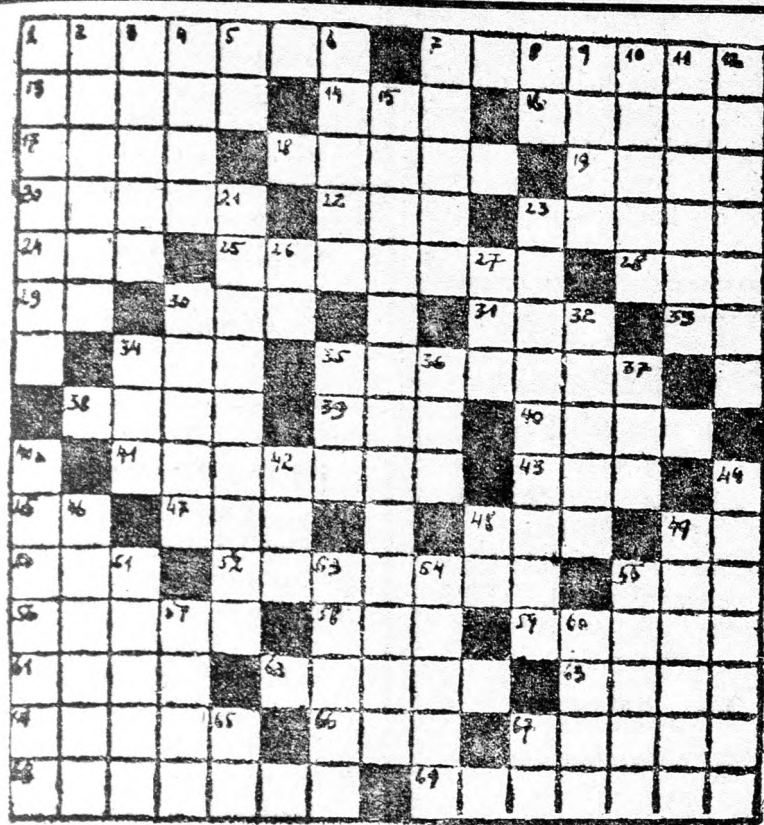
V A J E S E V

SEGÉLYKÉRŐ FELHÍVÁS

Egy köztisztelőben álló, megbecsült családból származó, talmudtudós férfi, aki egész életét keresztült keze munkájából élt, súlyos és bonyolult szivattakon ment keresztül és nyílt szívmentéten esett át, miérint az orvosok szigoruan tiltották minden kenyérkereső munkától.

Kezelőorvos

PÉNTEKI KERESZTREJTVEŒY 50

VIZSZINTES: 1. Wilson volt amerikai elnök személynve. 7. Abelárd szerelmese. 13. Vissza: Neves magyar színész volt (Vilma). 14. O.W.O. 16. Vissza: magánzám. 17. Régen ez az osztályzat szekunda volt (ékezet-pótlás). 18. Izraeli magyar író volt. 19. Vissza: a „nemazonosuló” vő vezére. 20. Gróf ... Cristo. 22. Atkoz ellentéte. 23. Olasz folyó. 24. Jód és nikkal vegyjelei. 25. Régi hangszere játszó. 28. Könnyű héberül. 29. Halk nád. 30. Német betű. 31. Szaglószerv. 33. Holland autók jelzése. 34. Lepsényi Erdős Samu. 35. Geometriai vonalak. 38. Délamerikai állam. 39. Lemar mássalhangzó. 40. Szomszéd ország lakosa. 41. „Halálhőrgés ... hangzik már helyette”. 43. Gábor művész személynvének fele. 45. Keresztül. 47. Partokat köt össze. 48. Magánhangzók. 49. Kicsinyítőképző. 50. Felhőrdülés. 52. Szomszéd ország. 55. Hiányos sivatagi hajó. 56. Svájci folyó. 59. Spanyol hölgy. 61. Pest folyó. 62. Déli kikötők. 63. Kévert héber leánynev. 58.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA
ELŐADÁSOK KEZDEI
4.30 — 7.15 — 9.30

ALLENBY: A bajnok története
BEN JEHUDA: A kölyök
CAFON: Alarcok éjszakája
CHÉN: Szökés Alcatrazból
CINEMA 1: Alarcok éjszakája
CINEMA 2: Pillanatok
DEKEL: Egészségünkrel!
DRIE IN: (1) A koldus és a királyfi; (2) Szerelm és puska-golyók
ESZTER: Férfi, nő és bank
GÁT: Hangok a csendből
GORDON: Egy utca, egy szerelem
HOD: Házasság tel-avivi módra
LIMOR: Az utolsó tangó Párizsban
MÁTMID: Kárte-film
MAXIM: Téves kapcsolás
MOGRÁBI: Szarvasvadász
OFIR: Acél
ORLI: Sissi
PÁRIZS: Rocky filmszereplése
PEER: Jack, az angyal
SACHAF: Haj
STUDIO: Nagyváros felnőtteknek
TCHÉLET: Mennyben töltött napok
TEL AVIV: A svájci Robinson-család

ARANYKOR KLUB
Kálischer u. 48. magastársulat —
Levél: POB. 11573. Tel-Aviv
Telefon: 656764 (csak vasárnap, kedd, csütörtök fél 3-tól — fél 5-ig)

December 16-án, vasárnap este, pontosan 7.30-kor, pazar új színházterünkben (Kálischer utca 48. — a Náchli Benjámin utcánál) hagyományos, magánútvonalú CHANUKAESTET rendezünk. — Gyertyagyújtás: S. Sharon Giora főkan-tor. Dr. Berg József főrabbi ünnepi elmélkedése. Gábor Terry, Sándor György az Izraeli Opera szólistái. — Új műsorral! Sz. Berger Duet zongoraművész. Leichter Eli konferál.
VIDAM CHANUKAI HANGULATI!
Számozott sorok! Pénztár 6.30-tól.

Hollóházi porcelánzállomány érkezett
MÁRKÁS MAGYAR FESTMÉNYEK
KLEIN ANDRÁS
Rothschild 89. Tel-Aviv, telefon: 62 37 59

WIZO • NATANJA
December 17-én este 8 órákor
CHANUKA TEAEST
Fellépnek:
Gábor Terry, Sándor György zongorakísérettel

Háziasszonyok: Keleti Edit, Jéger Zsanka, Heisler Emma, Hersch Bella, Hirschl Judit, Kálisch Nomi, Weisz Berta, Stern Joli, Szirtes Ilonka, Szirtes Cica
Költséghozzájárulás 40 font

WIZO • JERUZSALEM
Mapu 1
Folyó hó 20-án, 5 órai kezdettel, vidám

ZENÉS DÉLUTÁNT
rendezünk, chanuka gyertyagyújtással egybekötve.
Szerepel:
HAAS HAJNALKA
Gyertyagyújtás:
GRÜNSTEIN SALOM
Háziasszonyok:
Braun Lili, Felsner Erzs, Farkas Mancsi, Ciment Irén, Grünstein Renée, Kahan Lea
Beléptidj 30 font

WIZO • KIRJÁT-ATA
Borochov u. 25.
E hó 17-én, hétfőn d.u. 4.30 órákor
chanuka teadélután
rendez.

Gyertyagyújtás:
GLIED GYULA
Előadó:
SÁRONÁ SALOM írónő
Háziasszonyok: Glied Hilda, Léb Ella, Hartman Bözsi
Költséghozzájárulás 25 font

ARANYKOR KLUB
Vasárnap, 16-án, pontosan 7.30-kor, nagyszabású
CHANUKA NESEFET
rendez (Kálischer 48. I. em.)
Dr. BERG JÓZSEF
főrabbi

GÁBOR TERY
Sz. BERGER DUCI
S. SÁNDOR GYÖRGY
LEICHTNER ELI közreműködésével
★
Részletes műsor rovatunkban — Pénztár este 6.30 órától — Számozott sorok!

KARÁDY • TARTUFFE
A téli szezon nagy színházi eseménye!

Dór Éva • Polónyi Gyöngyi
Leichtner Eli • Reményi József • Sugár Iván • Weisz István
BEER SEVA
17-én, hétfőn, 8 órákor
PETÁCH-TIKVA
19-én, szerdán, 8 órákor
RECHOVOT
22-én, szombaton, 8.30-kor
Speciális chanuka-estek, gyertyagyújtás!
KFÁR-SZÁBA
29-én, szombaton, 8.15-kor
★
Jön! — B.U.E.K. 1980 — Jön!
December 31-én, 8.30-kor
ZOA-ház
Elővétel: „Rokoko”, Dizen-goff 93, tel. 223663

CHUG JOCEJ HUNGARIA
Jeruzsálem, Agrippas 8

Tisztelettel értesítjük, hogy f. hó 18-án, kedden este 6 órákor, moadonunk helyiségében, az alantiak részvételével rendezzük meg hagyományos **chanuka ünnepegyüttes**
Gyertyagyújtás:
Cheinovits Áser
a Jesurun templom főkantora
Ünnepi szónok:
Hárav dr. Berg József
Natanja
Művészi rész: **Lendner Jehuda**, cházánut, jiddis és fesztivál énekszámok, zongorakísérettel. **Leichtner Eli** humoros számai.

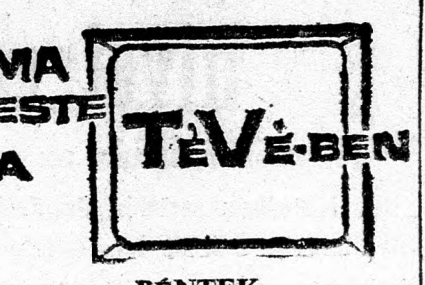
Költséghozzájárulás 30 font
Háziasszonyok: Berkovits Klári és Berkovits Mirjam
A magyar jissu tagjait szeretettel várja a vezetőség.

WIZO • JERUZSALEM
Mapu 1

Folyó hó 20-án, 5 órai kezdettel, vidám

WIZO • JERUZSALEM
Mapu 1
Folyó hó 20-án, 5 órai kezdettel, vidám

A LIBERALIS PART
magyar nyelvű tagozata szeretettel várja tagjait és barátait vidám, műsoros **CHANUKA ESTRE**
kedden, december 18-án este 6 órákor, Ibn Gvirol u. 68 sz. alatt (IV. em.)
Gyertyagyújtás:
Rosenfeld Zsiga
Ünnepi elmélkedés:
Dr. Jesurun Eljáhu

PÉNTEK
CHANUKA ELŐESTÉJE
15.00: **KÖRHINTA CHANUKARA.** - Közreműködik: Chává Alberstein, Slomo Visinszki, Chánál Goldblatt és Avrahám Mor
15.30: **A SZOMBAT FOGADASA ÉS AZ ELSŐ CHANUKAGYERTYA MEGGYÜJTÁSA**
18.02: Arab játékfilm
20.05: **A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE** — Smuel Ávidor Hákohén rabbi és Jaffa Járkoni közreműködésével
20.20: **HANGOS HETI HIRADÓ**
21.20: **KELEMES SZORAKOZÁST!** — Meni Peer és vendégei
22.20: **GÁTLANÉLKÜLI TÖREKVÉS — IV. rész:** Az igazságügyminisztérium befejezi a nyomozást a Watergate-ügyben. John Dean és Maureen házasságot köt. A Washington Post újabb szenzációt közöl.
23.05: **QUINCY — „Halálválasztás”**
23.55: Egy mondat a Szentírásból. — **HIREK**

ISKOLATEVÉ

8.10: Matematika a 7. osztálynak
9.00: Állampolgárgárgárság a 10. osztálynak
9.20: Matematika a 8. osztálynak
9.40: Tanácsadás a 7-8 osztály
10.10: Természettan
10.30: Judaisztika a 7. osztálynak
11.10: Fizika a 7-8 osztálynak
11.30: Enekeljünk egy dal!
12.25: Történelem
14.00: **SZABADEGYETEM**

SZOMBAT

18.02: **RAIFFILMEK**
18.30: **UJTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK** — A műsorban: az energia megőrzéséről.
20.00: **A SZOMBAT KIMENETELE** — A második chanukagyertya meggyújtása Or Hánér kibucban; a gyertyák jelentősége az izraeli hagyományban. — Közreműködnek: Ofira Gluszka, Dáni Golán, a „Fivérek és nővérek” együttes, valamint Jákov Guetá, Jicchák Gánuz és Sulámit Jároszlávszki rabbanit.

20.30: **MÁBÁT HIRMAZIN**
21.00: Közérdekű közlemények
21.05: **KELETI DALFESZTIVAL** — Helenezini közvetítés a jeruzsálemi Binjáné Háumából. Közreműködnek: a natanjai zenekar, Mose Vilenszki vezényletével, öt kórus, valamint: Joe Amár, Lilit Nágár, Ávi Toledáno, Ruchámá, Uri Sevách, Avrahám Ferrara, Áviva Nir, Alexandra, valamint a „Jó napot” trió, Simi Távorí, a „Nagykövetek” és a „Természetes választás” együttesek, Ofira Gluszka, Gitit Suvál, Nicá Termin. Mose Hillél, Jizhár Kohén és együttese. (I. rész)
22.05: **SPORTHIRADO**
22.35: **A DALFESZTIVAL** II. része
23.30: Egy mondat a Szentírásból. — **HIREK**

1979. december 14., péntek
5740. kiszlév 24,
I. MÜSOR

7.07: Reggeli koncert, 10.15: Elemistáknak, 12.05: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: A szombat fogadása. — 16.05: Schubert művek, 17.05: Irodalom, 20.05: Haendel: „Jo huda Hámakkábi” oratórium, — 22.05: A muzsák körében, 0.10: Zenei csémegék, 1.15: Hátikvá.

II. MÜSOR

8.10: Reggeli zene, 10.10: Nalunk itthon, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Heti sportesemények, — 14.10: Vidám héttvége, 16.10: Chanukai dalok és történetek, — 18.05: Kivánságműsor, 19.05: A héten történt, 20.10: Ima és dal, 21.05: Spanyol és jiddis dalok, — 22.05: Ráadás, 23.05: Interju, — 0.10: Héber dalok, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, — 14.05: Héber dalparádé, 15.05: Chanuka — Londonban, 17.05: Helyzetkép, 18.05: Freud és a művészet, 19.05: Koncert, 21.05: Szombati dallamok, 22.05: A gyepen, 0.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1979. december 15., szombat
5740. kiszlév 25,
I. MÜSOR

8.05: Művészlemez, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Zenei fejtörő, 10.05: Kamarazene, 11.05: Hangjáték, 12.10: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 14.10: Gyerekeknek, 16.05: Könyvszemle, 16.45: Bach művei, 20.05: Az izraeli kamarazenekar műsorából, 22.05: Rádióvíta, — 23.00: Modern muzsika, 0.10: Könnyű és klasszikus, 1.15: Hátikvá.

II. MÜSOR

8.10: Kedvelt lemez, 9.05: Humoros számok, 11.05: Keleti dalfesztivál, 12.05: Beszélgetés négy anyával, 13.05: A szülői ház, 14.10: Labdarugó mérkőzések részletei zenével, 17.10: Erec jiszráéli emlékek, 18.04: Chanukai gyertyagyújtás, — 18.09: Az ügy elintézés alatt, 18.31: Sport, 20.20: Hámávidl és móláve málká, 20.45: Sporthiradó, 21.05: Keleti dalfesztivál, 0.10: Dalok egy témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

8.05: Csodás dalok, 10.05: Egy kedvelt együttes lemezei, — 13.05: Interju, 13.05: Heti album, 15.05: Régi kedvelt dalok, 17.05: Beszélgetés, 18.05: Sport, 19.05: Rockzene, 21.05: Hagymányok, — 22.05: Rádiószínpad, 0.05: Ejjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

1979. december 1-től
1 havi előfizetés az UJ KELET-re
290.— IL
értékőbblettadóval
Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be. A KIADÓHIVATAL
1979.XII.14 11.

WIZO • HAIFA
1979. december 25-én, kedden délután 5 órákor, a Moria 50 sz. alatt,

KULTUR-DÉLUTÁNT
rendezünk.
Előadó:
Dr. SCHER MOSE
„Elfujta a szél...” címmel (Társadalmi problémák)
Szavaltat: Goldschmidt Judit
Szórakoztató zene:
a Winkler-testvérek akkordeon és orgán számai
Háziasszonyok — Blumenfeld Rózi, Fülöp Ilus, Grünberger Marika, Herskovits Stefi, Klein Ilus, Léderer Ilonka és Róza Ilus

H.O.H. • JERUZSALEM
1979. december 17-én délután 5.30 órákor, a Roth kultur-othonban, Jaffa u. 84 alatt

CHANUKA-EST
keretében előadást tart dr. Arci Pinchász
Gyertyagyújtás:
Ehrenfeld-Elkai Avrahám tanár
ZENEI MÜSOR
Háziasszonyok: Liebmann Erzs, Lieb Lili, Müller Irén
Költséghozzájárulás 25 font

UJ KELET REJTVÉNYPÁLYAZAT SZELVÉNY 50

**הפלשת'נאים
בטהרא**

ישראל ודאי לא הופתעה מהדישה. לפיה מחבלים פלשת'נאים הקשורים באש"ף נמ' צאים בין מחוזיק בני הערובה האמריקניים בטהראן. לנו לא היו אשליה לגבי מהותו ופרצופו האמיתי של ארגון מרצחים זה. שיחסי אל משטרו של הומויני היו ברורים מלכתחילה ויחסי אהדה אלה למעשה, לא היו בגדר של סוד. מי שהכיר אפילו במקצת את אופיים של "הלהומים הפלשת'נאים" לא הוטעה על ידי התבולות מהסוג של "סניור נות התינוך" מטעם ערפאת משטרם היחידה היתה לעורר רושם חיובי בדעת הקהל האמריקנית. המגלה לפעמים נאיביות ותמיר מות מפתיעות לגבי הופעתו מדוינית השר' בות ביותר.

למעשה, תפקידם של המחבלים הפלשת'נאים בכל המחשבה באיראן, היה ידוע גם לפני הגילוי של המודיעין האמריקני. ואילו לא היו משתתפים בשמירת בני הערובה, לא היה יכול ליהות ספק בכך, כי הגישו טיוע פעיל ביותר לכל מעשי השלטון הר' הומויניסטי. אך יש לקוות, כי דעת הציבור האמריקנית תחוש מעטה ביתר שאת את הסכנה אשר אש"ף נגלם בתוכו. סכנה, שי מתרחבת ביחס ישיר עם הגברת השפעתו של ארגון זה ותפעל בהתאם לכך.

**PALESTINAIK
TEHERANBAN**

Izrael nyilvánvalóan nem lepette meg a hír, hogy a PFSz-hez tartozó palesztinai terroristák vannak az amerikai tiszok örzői között. Nekünk nem voltak illúzióink a gyilkos szervezet valódi jellegét és arculatát illetően, amelynek a Chomeini rezsimhez való viszonya kezdettől fogva világos volt. Ezeket a szolidaritás-jellegű kapcsolatokat nem is tartották titokban. Aki ismeri a „palesztinai harcok” jellemét, azt nem tévesztették meg a „közvetítési kísérlet”-szerű fogások, melyek kizárólagos célja az volt, hogy kedvező benyomást érjenek el az amerikai közvéleménynél, amely néha meglepő naivitást tanúsít különböző nagyfotosszerű politikai jelenségekkel kapcsolatban.

A palesztinai terroristák szerepe Iránban ismeretes volt az amerikai hírszerző szolgálat közleménye előtt is, de, még ha nem is vennék részt a tiszok örzésében, akkor sem lehetne kétséges az a tény, hogy a lehető legaktívabb segítséget nyújtották a Chomeini-rezsimnek mindehhez, ami ma Iránban történik.

Reméljük azonban, hogy az amerikai közvélemény most valóban felismeri azt a veszélyt, amelyet a PFSz képvisel: azt a veszélyt, amely a terrorizmus befolyásával egyenes arányban növekszik. Ha pedig ez a felismerés megtörténik, — bízunk benne, hogy az amerikai nép annak értelmében fog cselekedni.

Chálil egyiptomi minisztere'nök:

**»A kapcsolatok teljes normalizálásának
hivei vagyunk«**

Jelentős haladás az autonómia-tárgyalásokon

A Kairóban szerdán dr. Jozsef Burg, dr. Musztafa Chálil és Sol Linowitz között lezajlott megbeszélésen a felek megállapodtak abban, hogy az autonómia-tárgyalások hetedik fordulóját kedden tartják Kairóban, miniszteri szinten.

A hármas találkozózn résztvevő megbízottak megállapították, hogy a munkacsoportok jelentős haladást értek el az autonómia ügyében.

Valószínűnek tartják, hogy a miniszteri szintű megbeszéléseken jóváhagyják a munkacsoportok jelentéseit és előkészítik a nyolcadik forduló napirendjét, amelyre január végén a Begin—Szádát-csúcstalálkozó után kerül sor. A találkozózt, egyébként, egy héttel elhalasztották, s arra nem január 1-én, hanem 7-én kerül sor.

Dr. Burg, aki — mint jelentették — szerdán este tért vissza Kairóból, elmondotta, hogy néhány elgondolást és javaslatot továbbít Begin miniszterelnöknek — az egyiptomi miniszterelnökkel és ügyvezető külügyminiszterrel folytatott megbeszélései alapján —

Egyiptom és Izrael kapcsolatainak normalizálása tárgyában.

A miniszter közölte azt is, hogy az egyik célkitűzés palesztinaiak — érte ezalatt a „területek” arab lakosságát — bevonása az autonómia-tárgyalásokba. Dr. Burg újságírókkal folytatott beszélgetés során elmondta, hogy a maga részéről

már hónapokkal ezelőtt bejelentette Weizman hadügyminiszternek, hogy szándékában áll megbeszéléseket folytatni a „területek” arab vezetőivel. Ami Jordánia csatlakozását illeti a tárgyalásokhoz, dr. Burg véleménye az, hogy az iráni események érintik a körzet monarchikus államrendszerét, és épp ezért a körzetben uralkodó királyoknak meg kell érteniük, hogy helyzetük szilárdsága az Izraellel való békétől függ.

Linowitz amerikai megbízott hangoztatta, hogy a szerdai hár-

mas találkozó megerősítette optimizmusát.

Dr. Musztafa Chálil egyiptomi miniszterelnök és Butrusz Ráli ügyvezető külügyminiszter a szerdai megbeszéléseken igyekezett eloszlatni Izrael aggályait a két ország kapcsolatainak normalizálásával illetőleg. Hangoztatták, hogy csak kis türelmet kérnek Izraelről „és minden rendben lesz”.

Dr. Chálil, dr. Burg útján, üdvözlét küldte Begin miniszterelnöknek és izraeli barátainak, hangoztatva: „Biztosíthatom őket, hogy

mi a teljes normalizálás hivei vagyunk,

és betartjuk a békeszerződésben foglalt kötelezettségeinket”.

Az egyiptomi miniszterelnök ismertette Egyiptom lépéseit a normalizálás irányában, beleértve külön munkacsoportok létesítését is dr. Ráli vezetése alatt. Hangsúlyozta Chálil azt is, hogy a diplomáciai kapcsolatok létesítésére is sor kerül a megállapított időpontban.

Dr. MUSZTAFÁ CHÁLIL

Ugy tudják, hogy Egyiptom néhány napon belül határoz Izraelbe küldendő nagykövete személyéről, akinek, a békeszerződés értelmében, február 26-án kell elfoglalnia hivatalát.

Valószínűnek tartják, hogy ezt megelőzőleg már január végén megnyitják az egyiptomi határt, kölcsönös, szabad, turista-forgalom számára.

Az egyiptomi külügyminisztérium 30 diplomatát jelölt ki izraeli szolgálatra, akik héber kurzuson is résztvesznek.

Külön köszönetet mondott az egyiptomi miniszterelnök azért, hogy Izrael hozzájárult ahhoz, hogy az eredeti tervtől eltérően az autonómia-tárgyalások hetedik fordulóját ne Izraelben, hanem Egyiptomban tartsák, tekintve, hogy Chálilnak belpolitikai ügyek miatt otthon kell tartózkodnia.

**„Chanukija”
és karácsonyfa
a Fehéz Ház mellett**

A lubavicsi rebe chaszidjai 10 méteres chanuka - gyertyatartót (chanukija) helyeztek el a Fehéz Ház mellett. A hatalmas gyertya tartót egy washingtoni cég készítette.

A Fehéz Ház másik oldalán viszont már felállították a karácsonyfát. Amióta Carter az elnök, lánya, Amy szokta meggyújtani a karácsonyfa-gyertyákat.

**„MONDIAL 2000”
Fredri Marcusohn**
Derech Petách-Tikva 9,
Tel-Aviv
(Az „Amcor”-al szemben),
tel. 624901.
Színes, fekete-fehér televíziók,
20% engedménnyel. Fűtő-
kályhák, gáz és villany
gyári áron.

Az „AMCOR”
cég felhatalmazott
ügynöksége.
Uj oléknak különleges
engedmény.
Az üzlet nyitva reggel
8-tól este 7-ig.

**UJ KELET
FÜGGETLEN NAPILAP**
Tel-Aviv, Rech. Hárákevet 52,
P.O.B. 831 • Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. Himmelfarb

A szerkesztőség nem felel
a hirdetések tartalmáért
Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem adunk vissza

**Gazdaságos fatányéros
otthonában.**
Kóstolja meg a

**UTÁNOZHATATLAN
KABABJÁT.**
„Giony” kabab toasterben,
grillen vagy tepsiben jóízű,
mintha szén-sütőn készült
volna.
„Giony” féle kabab
ünnepi étel.
Félvágot és hus.
Eladás nagyban és kicsinyben

GIONY & RETTA
Rech. Hillel Házakén 8,
Tel-Aviv, tel. 656610
(Az Allenby mozi mögött)

BÉT HÁBÁD Tel-Aviv, Náchlát Benjámin 14,
telefon: 654886

Kötöttáru forrás a készítőfől a fogyasztónak
EXKLUZIV TÉLI MODELLEK ÉRKEZTEK
Kásmir • Flanell • Angóra • Cord, stb.
csodás választékban.

ANYAGMARADÉKOK
nagy választékban.
Szug Bét sulyra — engedménnyel 60%-ig
Nyitva reggel 8-tól este 7-ig egyfolytában.

Drága egyetlen gyermekünk, a 24 éves korában végzetes autóbalesetben elhunyt

MARKOVITS ZEÉV ז"ר
egyetemi hallgató

AZKÁRÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT
1979 december 19-én, szerdán délután 2.00 órakor tartjuk a kirját-sauli temetőben.
Találkozás a temető főbejáratánál.
Autóbusz indul Tel Aviv, rechov Uri 4 szám a. (Rábánut sarok) 1.30-kor.

VIGASZTALHATATLAN SZÜLEI ÉS A CSALÁD

Drága férjem, apánk és testvérünk
Alexander (Pubi) Rusznyák ז"ר
elhunytának 3-ik évfordulóján

A ZKÁRÁT
tartunk kedden — כ"ה כסלו תשמ" — 1979 december 18-án a kirját-sauli temetőben délután 2.00 órakor.
Találkozás a főbejáratnál.

A CSALÁD

Drágánk
NEUHAUS REZSŐ ז"ר
Negyed — Áskelon

elhunytának első évfordulóján
A ZKÁRÁT
tartunk vasárnap, 1979 december 23-án, délután 3 órakor az áskeloni régi temetőben. Közlekedés a megboldogult lakásától 2.45 órakor.

A CSALÁD

Szomoru szívvel közöljük, hogy
DR. PFEFFERMAN EMÁNUEL
páholyunk v. elnöke
elhunyt. Emlékét kegyelettel őrizzük.

A Bné Brit Jesájahu Press páholya
Jeruzsálem

HELLER SZÁLLÓ TVÉRIA
Rechov Jehuda Hánási 10, Kirját-Smuél, tel. 067-22577

MAGUNKRA VÁLLALJUK A DRÁGALÁST

Különleges árak december hónap végéig
550 IL NAPONTA (é.t.a. nélkül)

Tágas szobák káddal és komforttal, kitűnő konyha, lég-szabályozás, káser lemehdárin min hámehdárin, templom a szállóban * A smita betartása * Közvetlen közlekedés a szállólól a gyógyfürdőig * Ocár, Bitáchon és Silumim beutalást elfogadunk hozzáfizetés nélkül

**ERDÉLYI MUNKASZOLGÁLTATOSOK
FIGYELMÉBE!**

Reviczky Imre ezredes emléket megörökítendő ünnepek időpontjai:

- 1.) A Jád Vásemben, Jeruzsálemben, kedden, 1979 december 18-án délelőtt 10.30-kor szertartás keretében fia Ádám fát ültet a Világ Jámborainak Erdejében. Beszédet mond dr. Scher Mose.
- 2.) Bajtársi találkozó Haifán, Pevzner u. 2, a HOH termében szerdán, 1979 december 19-én este 8 órakor.
- 3.) Utca-névdás Cfáton, pénteken 1979 december 21-én délelőtt 10 órakor. Találkozás a városházán.

Az ünnepeken résztvesznek Reviczky Ádám és neje, Éva Budapestről.

Kérjük munkaszolgálatos bajtársainkat, hogy családjaikkal együtt jelenjenek meg a rendezvényeken és ezzel adjanak tiszteletet Reviczky ezredes emlékének.

A rendezőség nevében:
Hacohen (Kohn) Jenő, Sámson Bandi
tel. 04-88824, Haifa, Keller 5; tel. 04-520083
Haifa, Marseille 24/6

ÁRVERÉS
A Héjchál Háomanutban
Tel-Aviv, Geula 40,
Allenby 52 sarok,
tel. 03-657262-3

CHANUKAKOR MINDEN ESTE
8-tól éjjel 12.00-ig.

Ünnepélyes keretek közt kiárusítunk olajfestményeket, ezüst tárgyakat, szőnyegeket, ritka antik és művészi dísz-tárgyakat példa nélküli alacsony kezdeti áron. Az ünnep tiszteletére művészi program, 19.30 kezdettel, Zoja Amán énekel. A közönséget meghívjuk. Belépés díjtalan.

F. STEINER
NÓIRUHA KONFEKCIO

NAGY ÁRENGEDMÉNYEK CHÁNUKÁRA

gyapjukosztümmök, ruhák, szoknyák, bluzok, nadrágok, tunikák, anyagmaradékok szezon-végi áron

Eladási raktár kicsinyben:
RECHOV LEVANDA 30, T.A. (LIFT VAN)
Nyitva 08.00—16.30-ig megszakítás nélkül

ÁVI MODELL
KÖZVETLENUL A FOGYASZTÓNAK

Női import gyapjukabátokat kaptunk
Az ár: 2990.— IL-től, beleértve é. t. a.
Eladási osztályunk:

Tel-Aviv, Náchlát Benjámin 41/a, II. em.
Nyitva 9—17-ig.